

طراحی الگوی مفهومی نظام جامع تحقیقات دانشگاه فرهنگیان (رویکرد آمیخته)

امیر آقائی

دانشجوی دکتری مدیریت آموزش عالی، واحد تهران شمال، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران.

رشید ذوالفقاری زعفرانی (مسئول مکاتبات)

گروه علوم تربیتی، دانشگاه آزاد اسلامی (مدعو، واحد رودهن، دانشگاه آزاد اسلامی)، تهران، ایران.

rashid_zo@yahoo.com

نرگس حسن مرادی

گروه آموزش عالی، واحد تهران شمال، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران.

چکیده

پژوهش توصیفی-پیمایشی حاضر با هدف، تدوین الگوی مفهومی نظام جامع تحقیقات دانشگاه فرهنگیان و از نوع مطالعات آمیخته بوده است. در بخش کیفی، ۳۰ نفر از مدیران و صاحب‌نظران به روش نمونه‌گیری هدفمند و در بخش کمی، ۳۷۴ نفر مدیر و هیات علمی به روش خوشه‌ای نسبی انتخاب شدند. ابزار پژوهش در بخش کیفی مصاحبه و در بخش کمی، پرسشنامه بود. پس از تحلیل مصاحبه‌ها، ۱۷ مقوله، ۲۵ مؤلفه و ۶ بعد، شناسایی و الگوی مفهومی طراحی گردید. تحلیل پرسشنامه نشانگر آن بود که ابعاد ششگانه ($b=X>0/30$)؛ تأثیرات معناداری در الگو داشته و الگو دارای تناسب آماری است. تحلیل عاملی تاییدی؛ تناسب مدل نهایی را بر اساس شاخص نیکویی برازش مورد تایید قرارداد و یافته‌های تحقیق نشان داد که بعد مکانیسم‌های تشویقی پژوهشی؛ مؤلفه توسعه ویژگی‌های بینشی، دانشی و مهارتی و مقوله‌های توزیع و هزینه کرد بهینه اعتبارات؛ بازشناسی قوانین و مقررات؛ پاسخ‌گویی دانشگاه به نیازهای پژوهشی و راه‌اندازی انجمنهای علمی، از ضریب تأثیر بیشتری در الگو برخوردار بوده‌اند.

واژگان کلیدی: الگو، نظام جامع تحقیقات، دانشگاه

مقدمه و بیان مسئله

امروزه پژوهش و تحقیق و استفاده از نتایج غیر قابل انکار آن، در تمامی حوزه‌های زندگی اعم از اقتصاد، فرهنگ، پزشکی و... نقش عمده‌ای در ایجاد تحول و توسعه پایدار جوامع داشته و به تبع آن سازمان‌ها، نهادها و مؤسسات بالأخص دانشگاه‌ها نیز در برنامه‌ریزی‌های سازمانی؛ انجام طرح‌ها و پروژه‌های پژوهشی را اولویت‌های خود قرار می‌دهند. (عتف، ۱۳۹۴). لیکن در این مسیر، نهادها، سازمان‌ها و دانشگاه‌ها در اولویت‌دهی به پژوهش، مبتلابه برخی چالش‌ها و مسائل هستند. پیرامون مسائل و چالش‌های پژوهش در دانشگاه‌ها زیادی انجام‌شده از جمله نتایج پژوهش‌های باقری و همکاران (۱۳۹۹)، وثوق و همکاران (۱۳۹۹)، خسروی و همکاران (۱۳۹۷)، سلیمی و همکاران (۱۳۹۶) و حسینی (۱۳۹۶) و دیگر مطالعات مشابه به نقش توسعه‌ای دانشگاه در فرهنگ‌سازی پژوهش و جهت‌گیری به سوی رفع خلأهای تحقیقاتی و نظری و چالش‌های موجود اشاره دارند. نتایج تحقیقات کاپلوماکی و تیومی^۱ (۲۰۰۰)، ساکس و همکاران^۲ (۲۰۰۲)، آدامسن و همکاران^۳ (۲۰۰۳)، تین^۴ (۲۰۰۷)، دیمپلی پاتل^۵ (۲۰۱۶)، آجاوی، کرامتون و ریس^۶ (۲۰۱۸)، کریسلی و همکاران^۷ (۲۰۱۸) و سایر تحقیقات مشابه نشان داده اند که میزان دانش و توانمندی‌های پژوهشی از موارد بسیار مؤثر بر بهره‌وری پژوهشی و کاربست نتایج تحقیقات است. بر این اساس به جرات می‌توان ادعا کرد که تفاوت بین کشورهای پیشرفته و عقب مانده؛ در امکانات، شرایط و بسترهای علمی و تحقیقاتی آن‌ها است. تحقیق و پژوهش راهی برای تعالی و تمایز کشورهای توسعه‌یافته و در حال توسعه می‌باشد (حکاک و همکاران، ۱۳۹۷)؛ به نحوی که هیچ حرکت علمی و

منطقی بدون پشتوانه پژوهش و تحقیق امکان‌پذیر نیست. جایگاه پژوهش و تولید علم در دنیای امروز به حدی است که ارزیابی کارنامه علمی هر کشور میزان ارائه مقالات، تعداد نیروی محرک و حجم سرمایه‌گذاری در بخش تحقیقات به‌عنوان شاخص‌های توسعه‌یافتگی در نظر گرفته می‌شود (نقی زاده باقی و همکاران، ۱۳۹۴). پژوهش مهم‌ترین شاخص توسعه‌یافتگی جوامع برای رسیدن به جامعه دانایی محور است و راهی برای به وجود آوردن فناوری، توسعه، پیشرفت و افزایش توان تولید می‌باشد. (صیرفی، ۱۳۹۴). به اعتقاد جان بست^۸ (۲۰۰۶) تحقیق یک فرآیند نظام مند است که به کشف و پروارندن مجموعه‌ای از دانش‌های سازمان یافته منجر شده است. این موضوع از دیدگاه جان دیویی (غنی زاده، ۱۳۹۵)، تغییر کنترل‌شده یک موقعیت غیرثابت یا نامعین به موقعیتی که از لحاظ ویژگی‌ها و روابط، کاملاً معین و ثابت است و در وضعی قرار دارد که عناصر موقعیت اصلی به‌صورت یک کل متحد تغییر یافته‌اند؛ می‌باشد (ابویی اردکانی، ۱۳۹۱). اهتمام به امر پژوهش و تحقیق؛ در منابع و اسناد بالادستی نیز تصریح شده است، دین اسلام برای پژوهش و تحقیق علمی اهمیتی ویژه قائل بوده تا جایی که در قرآن در بیش از ۳۰۰ آیه درباره پژوهش و اهمیت آن سخن به میان آمده است. "يَرْفَعُ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا مِنْكُمْ وَالَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ دَرَجَاتٍ". خداوند کسانی را که ایمان آورده‌اند و کسانی را که علم به آنان داده شده درجات عظیمی می‌بخشد (مجادله، ۱۱). امام اول شیعیان، پیرامون توجه به اهمیت علم و علم‌آموزی می‌فرمایند: «دانش، سلطنت و قدرت است، اگر به آن دستیابی بر همه چیز تسلط می‌یابی و اگر دست نیابی، بر تو مسلط می‌شوند» (نهج البلاغه، شرح ابن ابی الحدید،

۶. Ajjawi, Crampton & Rees

۷. Cricelli, L., Greco, M., Grimaldi, M., Grimaldi, M. & Llanes Dueñas, L.P.

۸. John Best.

۱. Kuuppelomaki & Tuomi.

۲. Sax & etc.

۳. Adamsen & etc.

۴. Tien.

۵. Dimple Patel.

جلد ۲۰). مقام معظم رهبری (دامت حفظه ...) پیوسته مقوله پژوهش و دغدغه پژوهش در دانشگاه‌ها و مؤسسات پژوهشی در جمع نخبگان علمی و دانشگاهی (۱۳۸۷)، اساتید (۱۳۸۸) را مهم دانسته و در بیانات مکرر خود نقش و جایگاه پژوهش در دانشگاه و بالأخص اینکه خود دانشگاه‌ها باید پژوهش محور بشوند را مورد مذاقه قرارداد و بر دست انجام شدن آن در دانشگاه‌ها تأکید نموده‌اند (بیانات، ۱۳۹۴). در همین راستا از برنامه چهارم توسعه کشور به بعد و برابر مواد ۶۳ تا ۶۶ برنامه ششم توسعه، ساماندهی پژوهش در آموزش عالی و به تبع آن در دانشگاه‌ها و همچنین سهم پژوهش از بودجه‌های سازمانی مورد تأکید واقع شده و احکامی برای نهادها و دانشگاه‌ها تعیین و ابلاغ شده است. (برنامه ششم توسعه، ۱۳۹۶). مع‌الوصف در خانواده فرهیخته آموزش عالی کشور، "دانشگاه فرهنگیان" دارای مأموریت منحصربه‌فرد تربیت معلم بوده و پژوهش‌های خرد و کلان در خدمت هدف اصلی دانشگاه یعنی ایجاد زمینه برای تربیت و ساخته شدن شخصیت معلمین آینده است (اساسنامه، ۱۳۹۰). این دانشگاه برجسته‌ترین سازمان علمی انسان‌ساز و مترقی است که لزوم توجه به پژوهش و انجام تحقیقات به‌ویژه تحقیقات کاربردی و توسعه‌ای در آن بسیار محسوس بوده و مبتنی بر اسناد، مدارک، شواهد و بالأخص بررسی‌های انجام‌شده، از یک‌سو، الگویی جامعی برای نظام تحقیق و پژوهش در آماده‌سازی تربیت معلم کشور در تربیت نسل نوینی از معلمان در تراز دانشگاهی و جایگاهی بالاتر از گذشته و آنچه در مراکز تربیت معلم اتفاق می‌افتاد؛ طراحی و تدوین نشده (برنامه پژوهش، ۱۳۹۷) و از سویی دیگر با توجه به تفاوت‌های موجود در اهداف کلان و ارزش‌های حاکم بر تربیت معلم ایران در مقایسه با سایر کشورها از جمله مطالبه معلم در طراز جمهوری اسلامی ایران و شکل‌گیری هویت یکپارچه ایرانی - اسلامی - انقلابی (اساسنامه، ۱۳۹۰)، به جرات می‌توان ادعا نمود که طراحی نظام جامع تحقیقات

راهکار مناسبی برای دانشگاه نوتاسیس فرهنگیان در رفع موانع پژوهشی فرارو از قبیل: ساختار سازی تربیت معلم پژوهش محور؛ حمایت از پژوهشگران و نوآوران حوزه تربیت معلم؛ سازماندهی پیشران‌های پژوهش و هدفمندی آن‌ها؛ یکپارچه‌سازی و همسوسازی اولویت‌های پژوهشی دانشگاه با سیاست‌ها و خط‌مشی‌های علمی و پژوهشی مراجع فرادست؛ بالاندگی و افزایش توانمندی‌های نقش‌آفرینان پژوهش و جهت‌گیری یکپارچه در عرصه‌های پژوهش، آموزش و توسعه تربیت معلم را فراهم می‌آورد. طراحی و استقرار نظام جامع تحقیقات دانشگاه فرهنگیان، مستلزم مجموعه‌ای از سازوکارها، الزامات اولیه، اقدامات زیرساختی پژوهش، ایجاد دانش پژوهشگری، همگرایی فکری در طراحی پژوهش‌ها و بالاخره توسعه گفتمان متناسب با پژوهش در دانشگاه فرهنگیان است. پس با نگاه به این محورها، دانشگاه فرهنگیان را می‌توان به‌عنوان پیشران در چرخش از تربیت معلم سنتی به تربیت معلم نوین در نظر گرفت (نامداری، ۱۳۹۶). این پژوهش هم‌راستا با اهداف متعالی دانشگاه و به جهت گسترش مرزهای دانش کاربردی پیرامون پژوهش محوری و پژوهشگری با محوریت نظام جامع تحقیقات و مبتنی بر پارادایم تفسیری انتقادی (ماکسی، ۲۰۰۳؛ بدلیکی، ۲۰۰۷؛ برگمن، ۲۰۰۸؛ تدلی و تشکری، ۲۰۰۹) به نقل از محمدپور، (۱۳۹۲) انجام شده و به‌طور خاص پژوهشگر به دنبال پاسخگویی به این سؤال است که: برای نظام جامع تحقیقات دانشگاه فرهنگیان؛ چه الگوی مفهومی و با چه ویژگی‌ها، ابعاد، مؤلفه‌ها و مقوله‌ها؛ می‌توان طراحی کرد؟

مفهوم‌شناسی پژوهش و کارکردهای دانشگاه

پژوهش را فرآیند پویایی می‌دانند که با تعجب و حیرت آغاز می‌شود و به شناخت و درک جهان می

ازجا مد(آلبر تا، ۲۰۰۴). بورگ و گال^۱(۱۳۹۴) بیان می‌دارند که عده‌ای پژوهش را روشی علمی توصیف نموده‌اند که بر اندیشه‌های دیویی استوار بوده و شامل چهار گام است. شناسایی یک دشواری یا پرسش، دادن پاسخ کلی و احتمالی یا ارائه راهی احتمالی برای رفع دشواری، استدلال و استنتاج بخردانه پیرامون پیامدهای احتمالی و پس‌آزمون عملی، انتقادی، منظم و مهارت‌گمانه‌ها. در حیطه آموزشی نیز پژوهش‌ها کم و بیش از همین فرآیند و با همین ویژگی‌ها انجام شده و هدف آنها دستیابی به شناخت و دانش تازه درباره پدیده‌های آموزشی و کاربرد این دانش در راه بهبود فرآیند آموزش است. در تعریف دیگری از پژوهش به سیستماتیک و پایدار بودن آن اشاره می‌شود که در نتیجه مواردی همچون آگاهانه بودن فرآیند پژوهش است، هدف‌مندی و زمان‌بندی پژوهش، حفظ و نگهداری سوابق مستند، توجه به اصالت منبع و حفظ امانت، مباحثه همکاران در پژوهش و مشارکت از طریق کنفرانس‌ها و شبکه‌ها به دست می‌آید (ویلیکینز^۲، ۲۰۱۱). پژوهش یک فعالیت دانشگاهی ضروری است که تحقیقات علمی اولین سازوکار گسترش دانش است و زمانی که در نشریات علمی منتشر می‌شود، به‌طور کلی، ذیل دانش ضمنی طبقه‌بندی می‌شود (کالکاگینی^۳، ۲۰۱۵). بنابراین، ملموس‌ترین و مهم‌ترین تولید پژوهشی دانشگاهی، آثار اعضای هیئت علمی شامل مقاله‌ها، کتاب‌ها و... است. دانشگاه به عنوان زیرمجموعه‌ای از نظام آموزش عالی و به‌عنوان یک سازمان آموزش عالی دارای وظایف و کارکردهایی است که در رسالت‌ها و مأموریت‌های آموزش عالی برای آن تعیین شده است (یمینی‌دوزی سرخابی و ثمری، ۱۳۹۰). این کارکردها، به‌اجمال، شامل آموزش، پژوهش و خدمات هستند (رودز^۴، ۲۰۰۴). آلن تورن^۵ (به نقل از یمینی سرخابی، ۱۳۸۸) سه کارکرد: بازتولید؛ سازگاری و

کارکرد تولید (تولید محصولات متنوع و دشواری جذب آنها با توجه با ناهمگویی‌های ناشی از جهانی شدن اقتصاد) را برای دانشگاه مطرح می‌کند، کارکردهایی که در تضاد و تعارض با یکدیگر عمل می‌کنند. البته در دیدگاه یونسکو^۶ و بیانیه ۱۹۹۸ آن پیرامون آموزش عالی آمده که دانشگاه علاوه بر تربیت نیروی متخصص باید به تربیت شهروند مسئول و مشارکت‌جو نیز، پردازد و علاوه بر کارکردهای تخصصی، باید به کارکرد های عمومی از قبیل آماده ساختن نسل جوان دانشجویان برای زیستن در جامعه، به ساختن جامعه، ایفای نقش شهروندی، و غیره نیز اهمیت دهند. وظیفه دانشگاه‌ها صرفاً تربیت نیروی متخصص در حیطه تخصصی و تکنیکی خودشان نیست، بلکه جست و جوی حقیقت، دفاع از حقیقت، کمک به یادگیری صلاحیت‌های زیستن، توانایی‌ها و مهارت‌های کیفیت زندگی، مهارت‌های شهروندی، مهارت‌های زندگی با دیگران و... نیز از وظایف دانشگاه محسوب می‌شوند (مظفری، ۱۳۹۰). در تقسیم‌بندی دیگری، کارکردهای دانشگاه در شش مقوله کلی: ترسیم آرمان‌ها و نظام ارزشی جامعه، تولید و غنا بخشی به دانش و فرهنگ جامعه، تربیت نیروی متخصص مورد نیاز جامعه، تسریع و تسهیل توسعه، ایجاد روابط متقابل بین مؤسسات آموزش عالی و بخش‌های مختلف جامعه، ایجاد روابط فرهنگی و علمی و سیاسی، و اقتصادی در سطح منطقه و جهان؛ تبیین شده است (الویری، ۱۳۸۳).

تحقیق و پژوهش در دانشگاه

امروزه سرنوشت پژوهش به شدت با مأموریت‌های نوین دانشگاه‌ها نظیر نوآوری، فن‌آوری و کارآفرینی گره خورده است؛ به نحوی که تنها گزینه اطمینان بخش جهت خروج نظام آموزش عالی از چالش‌های پیش‌رو و تحقق توسعه پایدار کشور، نگاه همزمان و هماهنگ به مقوله‌های فوق است (تنعمی و محسنی، ۱۳۸۹). ویچام

4. Rhodes
5. Alain Touraine
6. Unesco

1. Walter r. Borg, Meredith d. Gall
2. Wilkins, R
3. Calcagnini & et al.

و همکاران^۱ (۲۰۰۹) معتقدند که کمیت و کیفیت پژوهش‌های دانشگاهی یکی از مهم‌ترین معیارها برای پیشرفت علمی و تعالی دانشگاه‌هاست. (تین^۲، ۲۰۰۷) عنوان می‌کند که تحقیق یکی از کارکردها و وظایف مهم دانشگاهها در سرتاسر دنیا است و اعضای هیأت علمی به عنوان عمده‌ترین محققان نقش حیاتی در تولید علم و دانش دارند. از این رو، یکی از مهم‌ترین کارکردهای دانشگاه، که بارزترین ویژگی نسل دوم دانشگاهی نیز هست، کارکرد پژوهشی آن است. علی‌رغم اینکه پژوهش، به عنوان کارکرد اصلی آموزش عالی، در همه جا مطرح است و توافق عمومی در مورد آن وجود دارد، تعداد نسبتاً کمی از دانشگاه‌ها برای پیش این کارکرد و نیز به حداکثر رساندن آن، سیاست‌های ویژه‌ای اتخاذ کرده‌اند (جنکینز و هلی^۳، ۲۰۰۵). دیدگاه‌های جدید در سیاست‌گذاری‌های توسعه پژوهش، بر ملموس‌تر بودن تأثیرات همه‌جانبه فعالیت‌های پژوهشی تأکید زیادی دارند. در مراکز دانشگاهی، دو سیاست اصلی فعالیت‌های علمی را پی‌ریزی و تقویت می‌کند. سیاست اول جذب متفکران و افراد خلاق در عالی‌ترین سطح ممکن و سیاست دوم که فراهم آوردن امکانات پشتیبانی و تحقیقاتی در حد ممکن است به همین دلیل است که مراکز دانشگاهی بیشترین تعداد محققان و پژوهشگران را در خود جای داده‌اند؛ پس، انتظار ارائه تولیدات علمی متناسب با شأن مراکز علمی و دانشگاهی و برخورداری استادان و پژوهشگران از توان و عملکرد پژوهشی قابل دفاع بسیار بدیهی به نظر می‌رسد (عزیزی، ۱۳۹۲).

پژوهش در دانشگاه فرهنگیان (گستره و راه کارهای توسعه آن)

اغلب این پرسش از سوی افراد مختلف مرتبط با دانشگاه فرهنگیان مطرح می‌شود که پژوهش در این دانشگاه دارای کدام قلمرو و گستره است. دانشگاه باید حامی

کدام فعالیت‌های پژوهشی باشد؟ تأمل و پاسخگویی به این پرسش نکته‌ای بسیار مهم و استراتژیک محسوب می‌شود، چرا که تعیین محدوده پژوهش، جهت‌گیری‌های اساسی این حوزه را مشخص می‌سازند. اگر حوزه پژوهش در دانشگاه تعریف شود، فعالیت‌هایی همچون همایش‌ها، سخنرانی‌های علمی، نشر مجلات و کتاب‌ها، اجرای طرح‌های پژوهشی و سایر فعالیت‌ها در این حوزه، تابع این محدوده خواهند بود و انتظارات در این زمینه را متعادل و متناسب با نیازها خواهند ساخت. بنابراین، ارائه تعریفی روشن‌تر از ابعاد کلی پژوهش در دانشگاه از هدر دادن منابع انسانی و مادی پژوهش جلوگیری خواهد نمود (ساکي، ۱۳۹۳). پژوهش در دانشگاه فرهنگیان در هشت بخش کلی: بخش یکم با محوریت برنامه‌های درسی، آموزش و یادگیری؛ بخش دوم با محوریت فرآیندها؛ بخش سوم با محوریت نتایج و برآیندها؛ بخش چهارم با محوریت تصمیم‌گیری - مدیریتی؛ بخش پنجم با محوریت پژوهش‌های نظروزرانه و آینده‌پژوهانه؛ بخش ششم با محوریت پژوهش‌های بین‌المللی؛ بخش هفتم با محوریت پژوهش‌های دانشجویی و نهایتاً بخش هشتم با محوریت مستندسازی ابتکارات و نوآوری‌های آموزشی، پژوهشی؛ طبقه‌بندی می‌گردد که هر یک ناظر بر بخشی از نیازهای موجود می‌باشد (مهر محمدی، ۱۳۹۳). پژوهش در دانشگاه فرهنگیان نسبت به حوزه‌های عملکردی دیگر از توسعه یافتگی کمتری برخوردار شده است. البته این مهم، به دلایل مختلفی بوده است از جمله اینکه: دانشگاه فرهنگیان به طور سنتی (فرایند تربیت معلم سنتی) یک سیستم آموزش محور بوده پس طبیعتاً در فرایند انجام و راه‌اندازی دانشگاه نیز به علت نوپایی و پرنرنگ بودن موضوع پیش‌گفته به سبب تازه تاسیس بودنش؛ کمتر از دیگر بخش‌ها؛ به توسعه و انجام فعالیت‌های پژوهشی توجه

پژوهش و توجه دانشگاه به بودجه‌های پژوهشی؛ این دانشگاه امروز بیش از هر زمان دیگری برای حرکت اساسی در جهت پژوهش آماده شده و امید آن می‌رود که با شکفتن بذرهای کاشته شده، بتواند هر چه سریع‌تر به عنوان قطب و مرجع پژوهشی تربیت معلم، در سطح کشور و منطقه مطرح شود و پیداست به ثمر نشستن این اقدامات، بیش از هر چیز مدد و همت پژوهشگران دانشگاه را در قالب نظام جامع تحقیقات می‌طلبد.

پیشینه تجربی تحقیق

با هدف جمع‌بندی و ارائه نتایج تحقیقات داخلی و خارجی مرتبط با زمینه پژوهش حاضر که همانا طراحی الگوی مفهومی نظام جامع تحقیقات دانشگاه فرهنگیان بوده، نمایه‌های تجمیعی زیر (جدول ۱ و ۲) ارائه شده است.

می‌شود علاوه بر این، توسعه پژوهش با نگرش‌هایی کمتر حامی نیز مواجه است، و به پژوهش به عنوان یک فعالیت زینتی و یا الویت دسته دوم نگریسته می‌شود. اگر چنین برداشتی ترویج شود، پژوهش فرصت توسعه نخواهد یافت. البته باید اذعان داشت که با وجود کمبودها و یا محدودیت در فرصت‌های پژوهشی در سطح دانشگاه، مدرسان و اعضای هیأت علمی بوده‌اند که در حوزه پژوهش خوش‌درخشیده و عملکرد بسیار ارزشمندی در این حوزه ارائه نموده‌اند، البته تعداد آنها در مقایسه با انتظارات بالا نیست. به این ترتیب می‌توان گفت رشد و توسعه پژوهش در دانشگاه همزمان مستلزم کوشش‌های مدیران سازمان مرکزی، مدیریت‌های استانی، پردیس‌ها، واحد‌های تابعه، مدرسان و اعضای هیأت علمی دانشگاه است. با استقرار در حد قبول حوزه

جدول ۱: نمایه جمع‌بندی نتایج پیشینه پژوهش‌های داخلی

نویسنده	عنوان	سال	روش	نتایج
وثوق و همکاران	طراحی مدل بومی ارزیابی عملکرد پژوهش دانشگاه‌های آزاد اسلامی شهر تهران	۱۳۹۹	روش آمیخته	ارائه مدل بومی ارزیابی عملکرد پژوهش مشتمل بر ابعاد سه‌گانه
باقری هشی و همکاران	ارائه مدل مفهومی بازمهندسی فرآیندهای آموزشی دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی بر اساس رویکرد سازمانی ناب (مورد: دانشگاه عالی دفاع ملی)	۱۳۹۹	تحلیل مضمون (رویکرد کیفی)	طراحی و ارائه مدل مفهومی بازمهندسی فرایندهای آموزشی دانشگاه مبتنی بر هفت (۷) فرآیند اصلی
غلامی و همکاران	طراحی الگوی کارکرد پژوهشی دانشگاه‌ها با رویکرد صنعت‌بازی	۱۳۹۷	روش هدفمند و دلفی فازی	ارائه الگوی پیشنهادی کارکردهای پژوهشی دانشگاه در قالب چهار بعد اصلی
پژوهش جهرمی، امین	مدل مفهومی تجاری‌سازی دستاوردهای تحقیقات دانشگاهی: رویکردی آمیخته (مورد مطالعه: دانشکده‌های فنی مهندسی دانشگاه‌های دولتی شهر تهران)	۱۳۹۶	روش آمیخته	معرفی مدلی مفهومی مشتمل بر ۴ گروه عوامل فردی، درون سازمانی، برون سازمانی و ارتباط دهنده
سلیمی، قاسم؛ حسینی، نیره	تبیین چارچوب تعالی پژوهش: گامی به سوی ارائه الگوی نظام ارزیابی کیفیت پژوهش در آموزش عالی کشور	۱۳۹۶	روش کتابخانه‌ای	ارائه سه ملاک (برون‌دادهای پژوهشی، تأثیر و محیط پژوهش)
حسینی، سید رسول	طراحی الگوی توسعه فرهنگ تحقیق در دانشگاه فرهنگیان	۱۳۹۶	روش کتابخانه‌ای (مصاحبه)	ارائه چهار بعد در توسعه فرهنگ تحقیق در دانشگاه
وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی	طراحی نظام جامع و یکپارچه پژوهشی	۱۳۹۳	اسنادی- کتابخانه‌ای	بیان اهداف و ضرورت‌های ساماندهی تحقیقات

نویسنده	عنوان	سال	روش	نتایج
دانشگاه تهران	تدوین برنامه جامع تحقیقات توسط اعضای هیئت علمی و گروه‌های آموزشی دانشگاه تهران	۱۳۸۹	اسنادی - کتابخانه ای	تدوین برنامه جامع (Master Plan) تحقیقات مبتنی بر اصول و ارکان
وزارت نفت	تدوین نظام جامع راهبری پژوهش، فناوری و نوآوری وزارت نفت	۱۳۸۹	اسنادی - کتابخانه ای	معرفی ارکان اجرایی نظام جامع راهبری پژوهش، فناوری و نوآوری وزارت نفت

جدول ۲: نمایه جمع بندی نتایج پیشینه پژوهش‌های خارجی

نویسنده	عنوان	سال	روش	نتایج
آجاوی، کرامتون و ریس ^۱	بررسی عوامل واقعی تاثیرگذار در محیط های تحقیقاتی موفق	۲۰۱۸	میدانی	معرفی موضوعات و مولفه های اثرگذار بر پژوهش
کریسلی و همکاران ^۲	سرمایه فکری و عملکرد دانشگاه در کشورهای نوظهور: شواهدی از دانشگاه‌های دولتی کلمبیا	۲۰۱۸	روش اسنادی - کتابخانه ای	اصول جهت‌دهی مناسب سرمایه‌های فکری در دانشگاه‌ها و تعریف درست طرح‌ها
لیل فیلهو و همکاران ^۳	اجرای تحقیقات تغییر اقلیم در دانشگاه‌ها: موانع، پتانسیل ها و اقدامات	۲۰۱۸	روش توصیفی - پیمایشی	اشاره و تأکید بر بعد سیاست‌گذاری پژوهشی در دانشگاه
ورنون، اندرسون و مومانی ^۴	تاثیرات رتبه بندی دانشگاه در بهبود تحقیقات	۲۰۱۸	روش توصیفی - پیمایشی	معرفی ۱۳ نظام رنکینگ موثر بر پژوهش و عملکرد آن در دانشگاه ها
دیمپلی پاتل ^۵	مدیریت داده‌های تحقیق: یک چارچوب مفهومی	۲۰۱۶	روش اسنادی - کتابخانه ای	ارائه چهارچوب عملیاتی نشر و مدیریت داده‌های تحقیقاتی و طراحی مدل مخزن ملی داده تحقیق
سو مک کمیش و همکاران ^۶	طراحی تحقیق (شامل اطلاعات، ارتباطات و جامعه)	۲۰۱۲	روش اسنادی - کتابخانه ای	ارائه چارچوب طراحی تحقیقات فراگیر برای انجام تحقیقات
سایمون فیلبین ^۷	مدل فرآیندی همکاری تحقیقاتی دانشگاه و صنعت	۲۰۰۸	روش تلفیقی آمیخته	ارائه مدل فرآیندی برای همکاری تحقیقاتی صنعت - دانشگاه
واتی، بلامی و مورلی ^۸	تغییر در آموزش عالی و ارزش گذاری شغل: دیدگاه‌های حسابداری در استرالیا	۲۰۰۸	روش توصیفی - پیمایشی	اشاره به رابطه مؤثر عملکرد پژوهشی بیش از آموزش و کارهای اجرایی

پژوهش، گروه‌های آموزشی، اعضای هیات علمی و...) را با رویکردی سیستمی مشخص می‌کند. بر این اساس، هدف از تهیه و تدوین نظام جامع تحقیقات، تلاش برای

با ابتدای بر نتایج پژوهش و الگوهای در دسترس، می‌توان گفت که نظام جامع تحقیقات دانشگاه فرهنگیان، حوزه علائق و خط‌مشی فعالیت‌های علمی تحقیقاتی (حوزه

۱. Ajjawi, Crampton & Rees

۲. Cricelli, L., Greco, M., Grimaldi, M., Grimaldi, M. & Llanes Dueñas, L.P.

۳. Leal Filho et al.

۴. Vernon, Andrew & Momani

۵. Dimple Patel

۶. Prof. Sue McKemish, Prof. Frada Burstein, Dr. Rosetta Manaszewicz, Prof. Julie Fisher, Dr. Joanne Evans

۷. Simon Philbin

۸. Watty, K., Bellamy, S., and Morely, C

منظر زمانی از نوع مقطعی؛ از منظر ماهیت داده‌ها؛ تحقیق آمیخته از نوع اکتشافی متوالی بوده است. رویکرد حاکم در این پژوهش، پدیدار شناسی توصیفی بوده که در این رویکرد، کاوش، تحلیل و توصیف یک پدیده خاص؛ تا حد ممکن فارغ از پیش زمینه ذهنی نسبت به هدف، حداکثر تجلی شهودی است (محمدپور، ۱۳۹۲). هدف پژوهش حاضر درک مفاهیم طراحی الگوی مفهومی نظام جامع تحقیقات دانشگاه فرهنگیان از نگاه مدیران امور پردیس های استانی، مدیران ستادی و خبرگان دانشگاهی و اعضای هیات علمی بوده است.

بخش کیفی: روش، جامعه و نمونه آماری

روش در این بخش از پژوهش، کیفی بوده و پژوهش کیفی، رویکردی طبیعت گرا یا نه دارد که در پی درک پدیده مورد مطالعه در همان زمینه و محیط خاص از قبیل محیط جهان واقعی و پیرامونی است؛ جایی که محقق در پی دست کاری پدیده مد نظر در پژوهش نیست (پاژت^۲، ۲۰۰۸) و اینکه این رویکرد مسیره‌های تحلیلی ای را باز کرده و چالش های خاصی را پیش روی پژوهشگر قرار می دهد تا از این طریق، با موضوع اصلی پژوهش، درگیری بیشتری داشته باشد (ساکس^۳، ۲۰۱۵) و به مضامین اصلی بحث، دست یابد. جامعه آماری پژوهش شامل معاونان سازمان مرکزی، مدیران/مدیران کل ستادی مرتبط با پژوهش، مدیران استانی (دارای سابقه حداقل ۲ سال مدیریت از سال ۱۳۹۶ تا ۱۳۹۹) در دانشگاه بودند که ۵۵ نفر فهرست شدند.

جدول ۳ : فراوانی جامعه آماری

گروه	تعداد	درصد
معاونان سازمان مرکزی	۶	۱۰٫۹
مدیران کل سازمان مرکزی	۱۸	۳۲٫۷۳
مدیران امور استان	۳۱	۵۶٫۳۸
جمع	۵۵	۱۰۰

انسجام بخشی در فعالیت های پژوهشی، هدفمند کردن پژوهش و ارتقا کمی و کیفی فعالیت های تحقیقاتی دانشگاه (بین اعضای هیئت علمی و گروه های آموزشی و...) است. با طراحی و تدوین الگوی مفهومی نظام جامع تحقیقات؛ پژوهش در دانشگاه فرهنگیان (اعم از طرح ها، پروژه ها و...) که تعریف می شوند باید در راستای اهداف پژوهشی دانشگاه (بیان شده در نظام جامع تحقیقات) قرار داشته باشند. البته در نظر داشته باشیم که در نظام تحقیقات دانشگاه از تمام توانایی ها، پتانسیل ها و ظرفیت های بالقوه و بالفعل (امکانات نرم افزاری و سخت افزاری نظام اداری، مدیریتی، هیات علمی و گروه آموزشی) استفاده می شود. مع الوصف با عطف نظر به ماهیت، فرآیند و مفاد پژوهش های مستقیم و غیر مستقیم بررسی شده پیرامون نظام جامع تحقیقات که یا در یک موسسه و یا دانشگاه خاصی انجام شده و یا جسته گریخته فقط بخش یا بخش هایی؛ بررسی شده اند لذا، برای دست یابی به الگوی مفهومی نظام جامع تحقیقات؛ در پژوهش حاضر؛ هدف اصلی "طراحی الگوی مفهومی نظام جامع تحقیقات دانشگاه فرهنگیان" و پرسش های این پژوهش را می توان به صورت منظم تر به شرح زیر بیان کرد: مضامین (مقوله ها)، مؤلفه ها و ابعاد الگوی مفهومی نظام جامع تحقیقات دانشگاه فرهنگیان کدامند؟ ارتباط بین مضامین (مقوله ها)، مؤلفه ها و ابعاد الگوی مفهومی نظام جامع تحقیقات دانشگاه فرهنگیان (نقشه ارتباطی) چگونه است؟ الگوی مفهومی پیشنهادی نظام جامع تحقیقات دانشگاه فرهنگیان کدام است؟ اعتبار و برازش الگوی مفهومی پیشنهادی نظام جامع تحقیقات دانشگاه به چه میزان است؟

روش شناسی تحقیق

پژوهش حاضر از نوع پژوهش های توسعه ای- کابردی، از منظر شیوه گردآوری اطلاعات، توصیفی پیمایشی و از

پژوهشگر به حد اشباع نظری رسید. لیکن برای غنای داده‌ها، مصاحبه‌ها ادامه یافته و در مجموع با ۳۰ نفر از مدیران مصاحبه شد. قبل از شروع با کسب اجازه از افراد، مصاحبه‌ها مکتوب و ضبط می‌شدند؛ پس از آماده‌سازی محتوای مصاحبه‌ها، داده‌های حاصل از آنها از طریق نرم افزار Maxqda^{۲۰۱۸} تجزیه و تحلیل شدند. البته علاوه بر مصاحبه‌ها، ادبیات پژوهش، اسناد پژوهشی مرتبط با دانشگاه در تحلیل داده‌ها مدنظر بوده تا موجب درستی و پرباری الگو، گردد. ویژگی‌های مردم‌شناختی نمونه آماری مورد مصاحبه در این پژوهش به شرح جدول ۴ بوده است.

نمونه‌گیری به روش هدفمند^۱ و از نوع تغییرات بیشینه (کرسول^۲، ۲۰۱۲) بوده است. نمونه آماری پژوهش با رعایت حداقل تعداد ۵۰٪ از جامعه آماری انتخاب شدند. از دیدگاه گال، بورگ و گال^۳ (۱۳۹۴) در نمونه‌گیری هدفمند، قصد محقق انتخاب مواردی است که با توجه به هدف پژوهش، اطلاعات زیادی^۴ داشته تا از این طریق، درک عمیقی از موضوع حاصل شود. البته در فرآیند انتخاب مشارکت‌کنندگان، روش «گلوله برفی»^۵ نیز مدنظر بوده و تا مرز «اشباع»^۶ نظری ادامه داشت. برای کاوش ابعاد مساله از مصاحبه نیمه ساختارمند استفاده شد. انجام مصاحبه‌ها، تا آنجا ادامه یافت که پس از ۲۰ مصاحبه

جدول ۴: توزیع فراوانی و ویژگی‌های زمینه‌ای نمونه آماری

رد	پست	جنسیت	محل خدمت	تحصیلات	مرتبه علمی	سنوات خدمت در دانشگاه	تعداد کد ارائه شده	درصد فراوانی	زمان (قیقه)
مدیران امور پردیس های استانی									
۰۱۲	مدیر استان	مرد	استان	دکتری	استادیار	۸ سال و بالاتر	۵۸	۶	۹۰ تا ۶۰ دقیقه
۰۵				دکتری	استادیار	نا ۷ سال ۴	۵۶	۶	
۰۸				کارشناسی ارشد	مربی	۸ سال و بالاتر	۵۵	۶	
۰۱۶				دکتری	استادیار	۸ سال و بالاتر	۵۱	۶	
۰۴				دکتری	استادیار	۸ سال و بالاتر	۴۹	۵	
۰۱۱				دکتری	استادیار	۷ تا ۷ سال	۴۹	۵	
۰۱۷				دکتری	استادیار	۳ تا ۳ سال	۴۹	۵	
۰۶				دکتری	استادیار	۷ تا ۷ سال	۴۵	۵	
۰۱۵				دکتری	دانشیار	۸ سال و بالاتر	۴۴	۵	
۰۱۰				دکتری	فأقد مرتبه علمی	۸ سال و بالاتر	۴۱	۵	
۰۷				دکتری	مربی	۸ سال و بالاتر	۴۱	۵	
۰۹				دکتری	استادیار	۳ تا ۳ سال	۴۱	۵	
۰۱۴				کارشناسی ارشد	مربی	۷ تا ۷ سال	۳۸	۴	
۰۱				دکتری	استادیار	۸ سال و بالاتر	۳۶	۴	
۰۳				دکتری	دانشیار	۳ تا ۳ سال	۳۶	۴	
۰۲۰				دکتری	فأقد مرتبه علمی	۷ تا ۷ سال	۲۵	۴	
۰۱۸				دکتری	فأقد مرتبه علمی	۸ سال و بالاتر	۳۴	۴	
۰۲				دکتری	استادیار	۷ تا ۷ سال	۳۲	۴	
۰۱۹				دکتری	استادیار	۸ سال و بالاتر	۳۰	۳	
۰۱۳				دکتری	استادیار	۷ تا ۷ سال	۲۹	۳	
۰۲۲	دکتری	مربی	۸ سال و بالاتر	۲۶	۳				
۰۲۱	دکتری	استادیار	۳ تا ۳ سال	۲۵	۳				
						۲۲ نفر	۹۰۰	-	۲۲ مصاحبه

4 .Information-rich
5 .Snowball sampling
6 .Saturation

1 .Purposeful sampling
2 .Creswell, J.W
3 .Meredith d.Gall ,Walter r.Borg , Joyce P.Gall

کد	پست	جنسیت	محل خدمت	تحصیلات	مرتبه علمی	سنوات خدمت در دانشگاه	تعداد کد ارائه شده	درصد فراوانی	زمان (حقیقه)
مديران ستادی									
۵۲	مشاور	مرد	ریاست	کارشناسی ارشد	فناوری مرتبه علمی	۸ سال و بالاتر	۴۷	۱۹	۱۰۰ دقیقه
۵۳	مدیرکل		معاونت فرهنگی	دکتری	فناوری مرتبه علمی	۷ تا ۷ سال	۴۳	۱۷	
۵۴	مدیر		معاونت پژوهش	دکتری	استادیار	۷ تا ۷ سال	۴۲	۱۷	
۵۱	مدیرکل		معاونت نظارت	کارشناسی ارشد	فناوری مرتبه علمی	۷ تا ۷ سال	۴۱	۱۷	
۵۶	مدیرکل		معاونت پژوهش	دکتری	استادیار	۸ سال و بالاتر	۳۹	۱۶	
۵۵	مدیرکل		معاونت آموزشی	دکتری	استادیار	۷ تا ۷ سال	۳۶	۱۵	
						۶ نفر	۲۴۸	-	۶ مصاحبه
خبرگان موضوعی									
۸۲	هیات علمی	مرد	دانشگاه	دکتری	استادیار	۷ تا ۷ سال	۲۹	۵۵	۱۰۰ دقیقه
۸۱	هیات علمی		دانشگاه	دکتری	دانشیار	۳ تا ۳ سال	۲۴	۴۵	
						۲ نفر	۵۳	-	۲ مصاحبه
جمع کل						۳۰ نفر	۱۲۰۱	۳ سطح	۳۰ مصاحبه

"مبنایی"^۹ مفید است (اسمیت^{۱۰}، ۲۰۱۵). از میان شیوه‌های متفاوت تحلیل مضمون روش دپوی و گیتلین^{۱۱} (۲۰۰۵) و یکی از نسخه‌های کارآمد از تحلیل مضمون است. مراحل شش گانه آن از دیدگاه براون و کلارک^{۱۲} (۲۰۰۶) مشتمل بر آشنایی داده‌ای، کدگذاری داده‌ها، جستجوی مضامین^{۱۳}، مرور مضامین، تعریف و نام‌گذاری مضمون و نگارش می‌باشد.

ابزار؛ روایی^{۱۴} و پایایی^{۱۵} ابزار در بخش کیفی

ابزار اصلی جمع‌آوری داده‌های پژوهش، مصاحبه (نیمه ساختارمند) بوده و روایی مصاحبه (اعتبارتفسیری) یکی از ابعاد تعیین‌میزان کارآمدی ابزار است. گال، بورگ و گال (۱۳۹۴) تأکید دارند مصاحبه به عنوان یک ابزار اندازه‌گیری باید از معیارهای پایایی و روایی مانند سایر ابزارها برخوردار باشد. بر همین مبنای، در پژوهش حاضر از روایی محتوا^{۱۶} برای تعیین روایی سؤالات مصاحبه استفاده شد. گویا و لینکلن (۲۰۰۳)، نقل از هالوی و ویلر^۱

روش تحلیل داده‌ها در بخش کیفی، تحلیل مضمون^۱ بود که روشی برای شناخت، تحلیل و گزارش الگوهای موجود در داده‌های کیفی است (براون و کلارک^۲، ۲۰۰۶). به اعتقاد محمدپور (۱۳۹۲) تحلیل مضمون، تحلیل مبتنی بر استقرای تحلیلی است که در آن محقق از طریق طبقه‌بندی داده‌ها و الگویابی درون داده‌ای و برون داده‌ای به یک سنخ‌شناسی تحلیلی دست می‌یابد. برخی از پژوهشگران، تحلیل مضمون را به عنوان یک روش پدیدارشناسی می‌شناسند (گست، مک کوپین و نیمی^۳، ۲۰۱۲)، در حالی که برخی دیگر (کلارک و براون^۴، ۲۰۱۳) بر انعطاف‌پذیری نظری آن تأکید داشته و آن را یک روش تحلیلی می‌دانند. بر این اساس، تحلیل مضمون می‌تواند در طیفی از چارچوب‌های نظری وجودگرای^۵ تا ساخت‌گرایی^۶ و حتی تحلیل مضمون گفتمان^۷ (تیلور و آش^۸، ۲۰۰۱) به کار رود. روش تحلیل مضمون برای طیف گسترده‌ای از علایق پژوهشی و دیدگاه‌های نظری تناسب دارد و به عنوان یک روش

۹. Basic method

۱۰. Smith

۱۱. Depoy & Gitlin

۱۲. Braun & Clarke

۱۳. Theme

۱۴. Validity

۱۵. Repeatability

۱۶. Content validity

۱. Thematic analysis

۲. Braun & Clarke

۳. Guest, MacQueen & Namey

۴. Clarke & Braun

۵. Essentialism

۶. Constructionism

۷. Thematic discourse analysis

۸. Taylor & Ussher

مبنای پیشینه پژوهش‌ها، در زمینه پایایی کدگذاری‌ها در مصاحبه‌های پژوهشی، پر استفاده‌ترین روش برای محاسبه پایایی بین کدگذاران، ضریب توافق درصدی است که مقادیر بالای ۰/۷۰ مطلوب گزارش شده است (خواستار، ۱۳۸۸). بدین منظور، متون آماده شده ۵ مصاحبه بصورت تصادفی انتخاب و برای یکی از صاحب‌نظران ار سال و از وی خواسته شد تا مصاحبه‌ها را کدگذاری نماید. مقدار پایایی بین کدگذاران، ۰/۹۱،۰۳ بدست آمد که پایایی در حدود مطلوب بوده است.

بخش کمی: روش، جامعه و نمونه آماری

روش پژوهش مورد استفاده در بخش کمی، توصیفی - پیمایشی بود. در پژوهش حاضر برای بررسی و ارائه الگوی نهایی نظام جامع، نیاز بود که الگوی تدوین شده، از طرق مختلفی نیز آزمون شود که این امر از طریق روش‌های مدل سازی ساختاری و تحلیل عاملی تأییدی انجام شد. جامعه آماری بخش کمی، مشتمل بر تمامی مدیران ارشد^{۱۲} (ستاد - رئیس، معاونان رئیس، مدیران کل ستادی و مدیران استانی)، مدیران میانی (رؤسای پردیس‌ها و واحدهای تابعه) و اعضای هیئت‌علمی دانشگاه فرهنگیان (اشتغال تمام وقت) بر مبنای ساماندهی نیروی انسانی سال ۹۹-۱۳۹۸ و به شرط دارای بودن سابقه حداقل ۲ سال حضور از سال ۱۳۹۶ تا ۱۳۹۹) دانشگاه فرهنگیان بوده است. در مجموع ۱۶۰ نفر از مدیران و ۸۰۶ نفر اعضای هیات علمی مشمول جامعه آماری شدند.

روش نمونه گیری

ویلر^۱ (۲۰۱۰) چهار روش را برای تأیید صحت داده‌ها پیشنهاد کرده‌اند. این چهار روش عبارتند از اعتبار^۲، قابلیت اطمینان^۳، تأیید پذیری^۴ و انتقال پذیری^۵ که بر رعایت آنها سعی شد. برای سنجش اعتبار ابزار مطالعه، از روش‌های "درگیری طولانی مدت و مشاهده مداوم"، "سه سویه سازی^۶ در منابع داده‌ها" و "تأیید به وسیله افراد مطالعه^۷" استفاده شد. اقدام دیگر برای تعیین میزان کارآمدی ابزار پژوهش بررسی پایایی^۸ بود. پایایی نشانگر آن است که رویکرد پژوهشگر تا چه اندازه با رویکرد دیگر پژوهشگران و همچنین در پروژه‌های دیگر، یکسان و ثابت است (کرسول، ۲۰۰۹، ترجمه کیامنش و دانای طوس، ۱۳۹۷). در صورتی که محقق، پایایی فرایند کدگذاری را به خوبی مشخص نکند، در نتایج حاصل از تحلیل محتوا تردید خواهد شد. استفاده از کدگذاران باتجربه، واحدهای تحلیل واضح و مقولات روشن، باعث خواهد شد سازگاری فرایند کدگذاری افزایش یابد (کریپندورف^۹، ۲۰۰۴). میزان بالای پایایی، دست کم چیزی است که برای انسجام و صحت تحلیل محتوای مصاحبه‌ها نیاز است. وجود هرگونه ناسازگاری در کدگذاری مصاحبه‌ها، یکی از منابع بالقوه ایجاد خطا و کاهش پایایی داده‌هاست (بوون و بوون^{۱۰}، ۲۰۰۸). بر این اساس برای سنجش پایایی ابزار، باز کدگذاری توسط رمزگذار دوم انجام شد. پایایی بین کدگذاران از مفاهیم پر کاربرد است که به معنای میزان توافقی است که کدگذاران مستقل، هنگام ارزیابی ویژگی‌های یک پیام یا متن به دست می‌دهند (کوهن، مانیون و ماریسون^{۱۱}، ۲۰۱۱) که به آن توافق بین کدگذاران گفته می‌شود. بر

۸. Repeatability

۹. Krippendorff

۱۰. Bowen & Bowen

۱۱. Cohen, Manion & Morrison

۱۲. رئیس / ۶ - معاونت / ۲۵ - واحد ستادی / ۳۱ - مدیر امور پردیس‌های استان / ۶۴ - پردیس دانشگاهی / ۳۳ - واحد تابعه دانشگاهی

۱. Holloway & Wheeler

۲. Credibility

۳. Dependability

۴. Conformability

۵. Transferability

۶. Triangulation

۷. Member check

به‌طور نسبی ۳۰٪ از جامعه، تعیین و انتخاب می‌شوند. بر اساس حجم جامعه آن منطقه، واریانس (حداکثر واریانس یعنی ۲۵/۰ در نظر گرفته شده برای دست یافتن به بیشینه نمونه) و اشتباه مجاز؛ حجم نمونه مورد نظر بر اساس فرمول کوکران، تعیین گردید. بر اساس فرمول کوکران، حجم نمونه آماری برای گروه‌های مختلف [مدیران ارشد و میانی (ستاد/استان/پرديس/واحد تابعه)] برای مدیران ارشد و میانی برابر ۱۱۴ نفر و برای اعضای هیئت‌علمی برابر ۲۶۰ نفر، برآورد شد.

در بخش کمی پژوهش؛ به‌منظور اجرای پرسشنامه‌ها از روش نمونه‌گیری «خوشه‌ای نسبی» استفاده شد. علت استفاده از این روش پراکندگی مدیریت‌های امور پردیس‌های استان‌ها، پردیس‌ها و واحدهای تابعه دانشگاهی در گستره جغرافیایی کشور بود. برای تعیین حجم نمونه در بخش کمی پژوهش، ابتدا دانشگاه فرهنگیان (اسازمان مرکزی، ۳۱ مدیریت استانی، ۶۴ پردیس دانشگاهی به پنج منطقه (مرکز، شمال، جنوب، غرب و شرق) تقسیم‌بندی شده و از مناطق پنج‌گانه

جدول ۷: مشخصات کلی و توزیع فراوانی مدیران استانی/ستادی/خبره مورد مصاحبه در مرحله کیفی

استان-هدف	گروه	تعداد	جنسیت		محل خدمت			میزان تحصیلات				مرتبیه			سنوات خدمت در دانشگاه/سال	
			زن	مرد	استان	پرديس و واحد	ستاد	ف	د	ک	د	ع	ه	ع	ه	۷۶۴
سازمان مرکزی	مدیر	۱۰	۲	۸	-	-	۲	۱	-	۱	۱	۲	۲	۲	۲	۲
	هیات علمی (آموزشی)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	مرد	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
قم	مدیر	۶	۲	۴	-	۲	۲	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱
	هیات علمی (آموزشی)	۱۲	۵	۷	-	۵	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱
	مرد	۷	۷	۱	۷	۱	۲	۱	۲	۱	۲	۱	۲	۱	۲	۱
تهران	مدیر	۲۷	۱۹	۸	۲	۱۷	۲	۲	۲	۲	۲	۲	۲	۲	۲	۲
	هیات علمی (آموزشی)	۶۱	۲۵	۳۶	-	۲۵	۱	۴	۱	۲	۲	۲	۲	۲	۲	۲
	مرد	۳۶	۳۶	-	۳۶	۲	۱۰	۲	۲	۲	۲	۲	۲	۲	۲	۲
اصفهان	مدیر	۸	۳	۵	-	۳	۲	۲	۲	۲	۲	۲	۲	۲	۲	۲
	هیات علمی (آموزشی)	۲۱	۷	۱۴	-	۷	۱	۲	۱	۲	۲	۲	۲	۲	۲	۲
	مرد	۱۴	۱۴	-	۱۴	۲	۴	۲	۲	۲	۲	۲	۲	۲	۲	۲
همدان	مدیر	۶	۲	۴	-	۲	۲	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱
	هیات علمی (آموزشی)	۲۳	۷	۱۶	-	۷	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱
	مرد	۱۶	۱۶	-	۱۶	۲	۴	۲	۲	۲	۲	۲	۲	۲	۲	۲
آذربایجان شرقی	مدیر	۶	۴	۲	-	۲	۲	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱
	هیات علمی (آموزشی)	۳۲	۱۰	۲۲	-	۱۰	۲	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱
	مرد	۲۲	۲۲	-	۲۲	۳	۴	۳	۳	۳	۳	۳	۳	۳	۳	۳
سیستان و بلوچستان	مدیر	۵	۱	۴	-	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱
	هیات علمی (آموزشی)	۲۰	۴	۱۶	-	۴	۱	۲	۱	۲	۲	۲	۲	۲	۲	۲
	مرد	۱۴	۱۴	-	۱۴	۱	۴	۱	۲	۲	۲	۲	۲	۲	۲	۲
خراسان رضوی	مدیر	۱۲	۴	۸	-	۴	۲	۲	۲	۲	۲	۲	۲	۲	۲	۲
	هیات علمی (آموزشی)	۳۳	۱۲	۲۱	-	۱۲	۱	۲	۱	۲	۲	۲	۲	۲	۲	۲
	مرد	۲۱	۲۱	-	۲۱	۳	۳	۳	۳	۳	۳	۳	۳	۳	۳	۳
فارس	مدیر	۱۱	۵	۶	-	۵	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱
	هیات علمی (آموزشی)	۲۰	۱۵	۵	-	۱۵	۲	۲	۲	۲	۲	۲	۲	۲	۲	۲
	مرد	۱۵	۱۵	-	۱۵	۲	۲	۲	۲	۲	۲	۲	۲	۲	۲	۲
خوزستان	مدیر	۸	۴	۴	-	۴	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱
	هیات علمی (آموزشی)	۱۶	۴	۱۲	-	۴	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱
	مرد	۱۲	۱۲	-	۱۲	۲	۳	۲	۲	۲	۲	۲	۲	۲	۲	۲
مازندران	مدیر	۹	۴	۵	-	۴	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱
	هیات علمی (آموزشی)	۱۳	۴	۹	-	۴	۱	۲	۱	۲	۲	۲	۲	۲	۲	۲
	مرد	۹	۹	-	۹	۲	۲	۲	۲	۲	۲	۲	۲	۲	۲	۲
اردبیل	مدیر	۶	۲	۴	-	۲	۲	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱
	هیات علمی (آموزشی)	۹	۳	۶	-	۳	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱
	مرد	۶	۶	-	۶	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱
استان ۱۲		۳۷۴	۳۷۴		۳۷۴	۲۳	۳۴۱	۱۰	۸۵	۴۸	۲۴۱	۳۲۵	۳۹	۴۸	۱۱۸	۲۰۸

ابزار؛ روایی و پایایی ابزار در بخش کمی

ابزار گردآوری داده‌ها در بخش کمی پژوهش، پرسشنامه محقق ساخته با سؤالات بسته پاسخ (در طیف پنجگانه لیکرت) بود. این پرسشنامه با بهره‌گیری از نتایج بخش کیفی و الگوی پیشنهادی پژوهش؛ مشتمل بر مقوله‌های شناسایی شده (مضامین) ساخته شد. نتایج حاصل از گردآوری و تحلیل داده‌های مصاحبه‌های نیمه ساختارمند با مدیران (ستاد/ستان) و بالاختص نقطه نظرات و مباحث کارشناسی مدیریتی مطرح شده در گروه کانونی؛ چارچوب اصلی و محتوایی پرسشنامه را فراهم نمود. بدین منظور، با عنایت به مقوله‌های شناسایی شده (مضامین) ذیل مؤلفه‌های مرتبط، پرسشنامه طراحی و در قالب مقیاس ۵ درجه ای لیکرت امتیازگذاری شد. با این تقسیم‌بندی سؤالات ۱ تا ۳۰؛ بعدسیاست‌گذاری پژوهشی دانشگاه؛ سؤالات ۳۱ تا ۴۱ بعد مکانیسم‌های تشویقی پژوهشی دانشگاه؛ سؤالات ۴۲ تا ۵۷ بعد زیرساخت‌های حمایتی پژوهشی دانشگاه؛ سؤالات ۵۸ تا ۶۶ بعد نیروی انسانی پژوهش؛ سؤالات ۶۷ تا ۸۲ بعد ارزیابی و کاربست پژوهش و سؤالات ۸۳ تا ۱۱۷ بعد پشتیبانی پژوهش؛ را مورد سنجش قرار می‌دهند. برای حصول اطمینان از روایی پرسشنامه، از اعتبار محتوایی استفاده شد. برای ساخت ابزار معتبر که بتواند الگوی مفهومی نظام جامع تحقیقات در دانشگاه فرهنگیان را به‌درستی سنجش و تفسیر کند، ابتدا پیشینه نظری و عملی پژوهش مورد بررسی و مذاقه قرار گرفت و ساختار اولیه شناسایی شد. از طریق در اختیار نهادن هریک از گویه‌ها مرتبط با هر مؤلفه از افرادی که مصاحبه شده بودند (۳۰ نفر) و میزان توافق آن‌ها با هر گویه (آیره و اسکالی^۱، ۲۰۱۴)؛ اعتبار ابزار بررسی و تأیید شد.

برای بررسی روایی پرسشنامه نیز، ۴ نفر از متخصصان در پژوهش در تربیت معلم، آن را بررسی و

پیشنهادهای ایشان اعمال و در نهایت ابزار آماده سازی و نهایی شد. همچنین برای تعیین روایی سازه از تحلیل عاملی تاییدی استفاده گردید. در روش تحلیل عاملی تاییدی، پس از بررسی روایی سازه مورد نظر؛ مشخص گردید که مقوله‌های انتخاب شده (گویه‌های پرسشنامه) برای اندازه‌گیری سازه‌های مورد نظر خود (مؤلفه) از دقت لازم برخوردار بوده به این شکل که بار عاملی هر مقوله با سازه خود دارای مقدار t بالاتر از $1/96$ در سطح $0/05$ و $2/58$ در سطح $0/01$ و مثبت بود و این بدان معنی بود که مقوله‌ها (گویه‌های پرسشنامه) از دقت لازم برای اندازه‌گیری سازه (صفت مکنون) برخوردار بوده‌اند. همچنین برای تعیین پایایی پرسشنامه محقق ساخته پژوهش از روش تعیین پایایی پرسشنامه با طیف لیکرت، آلفای کرونباخ، استفاده شد. پایایی اشاره به این مسئله دارد که ابزار پژوهش (پرسشنامه محقق ساخته) در شرایط یکسان تا چه اندازه نتایج یکسانی به دست می‌دهد. پرسشنامه به صورت مقدماتی برای ۳۰ نفر از افراد اجرا شد.

جدول ۹: محاسبه ضریب آلفای کرونباخ ابعاد پژوهش

مؤلفه	ضریب آلفا
بعد سیاست‌گذاری پژوهشی دانشگاه	۰/۷۸۹
بعد مکانیسم‌های تشویقی پژوهشی دانشگاه	۰/۷۶۳
بعد زیرساخت‌های حمایتی پژوهشی دانشگاه	۰/۷۱۲
بعد نیروی انسانی پژوهش	۰/۷۰۷
بعد ارزیابی و کاربست پژوهش	۰/۷۱۰
بعد پشتیبانی پژوهش	۰/۸۰۵

بر اساس اطلاعات بدست آمده از محاسبات آلفای کرونباخ؛ میزان پایایی کل پرسشنامه؛ ۰/۸۹۲. به دست آمد. که مقدار مطلوبی بوده است. البته پایایی محورهای ششگانه پرسشنامه همگی بالای ۰/۶۰ بدست آمد. بالاترین پایایی مربوط به مؤلفه توسعه حمایت‌های مالی

۱. Ayre & Scally

۲: (۲/ تعداد کل متخصصین) / (۲/ تعداد کل متخصصین) - تعداد متخصصینی که گزینه ضروری را انتخاب کرده‌اند = روایی محتوایی

هستند یا خیر؟ (چیونگ^۴، ۲۰۱۵). تحلیل عاملی دارای مراتبی است که به تناسب نوع و هدف پژوهش، می‌توان از یک یا چند مرتبه از آن استفاده نمود. در این پژوهش از آزمون تحلیل عاملی مرتبه اول^۵ برای ساختار اندازه‌گیری هر عامل و از آزمون تحلیل عاملی تأییدی مرتبه دوم^۶ برای بررسی اعتبار الگو استفاده شد.

یافته های پژوهش

سؤال اول: در پاسخ به سؤال اول پژوهش که "احصای مضامین (مقوله‌ها)، مؤلفه‌ها و ابعاد الگوی مفهومی نظام جامع تحقیقات دانشگاه فرهنگیان" از دیدگاه نمونه آماری پژوهش (مدیران استان/مدیران ستادی/خبرگان موضوعی) بوده، موارد شناسایی شده از مصاحبه‌ها در نمایه‌های زیر نشان داده شده‌اند. مضامین (۱۱۷)، مؤلفه‌ها (۲۵) و ابعاد (۶) مربوط به نظام جامع تحقیقات دانشگاه فرهنگیان به صورت ادغام کدهای شناسایی شده (باز) از هر سه گروه مدیران امور پردیس‌های استان / مدیران ستاد سازمان مرکزی/خبرگان موضوعی به شرح زیر بوده است.

جدول ۹. مضامین (مقوله) احصاشده (از کدهای باز شناسایی شده) از گروه‌های سه‌گانه

کد مقوله	عنوان مقوله (مضمون)	کد مقوله	عنوان مقوله (مضمون)	کد مقوله
۱	نقش و کارکرد پایدار	۶۰	بالندگی و مهارت‌افزایی پژوهشی پژوهشگران	۸
۲	قابلیت‌های چندگانه	۶۱	روزآمدسازی دانش و نگرش پژوهشی پژوهشگران	۸
۳	اصول و خط‌مشی‌ها	۶۲	بازشناسی موانع و عوامل بازدارنده فراروی پژوهش	۱۱
۴	کاربردهای نظام جامع	۶۳	تقویت عوامل انگیزشی و پیش‌برنده پژوهش و پژوهشگران	۷
۵	روش‌شناسی اولویت‌یابی مسائل پژوهشی	۶۴	نهادینه‌سازی سیستم‌های انگیزشی پژوهشگران	۷
۶	بازشناسی مسائل راهبردی پژوهش در دانشگاه	۶۵	تشویق استادان به آشنایی با روش‌های نوین پژوهش	۸
۷	سامان‌دهی منابع چندگانه تحقیقاتی	۶۶	تشویق استادان به داشتن حوزه تخصصی پژوهشی	۷
۸	رقابت‌پذیرکردن اولویت‌های پژوهشی	۶۷	تقویت و گسترش روش‌شناسی بومی ارزیابی پژوهش	۴
۹	هدف‌گذاری کمی انواع تحقیقات	۶۸	اشاعه و ترویج نتایج ارزیابی پژوهش	۷
۱۰	متناسب‌سازی روش پژوهش با هدف	۶۹	معماری و ساماندهی فرایندهای ارزیابی	۷
۱۱	انجام پژوهش‌های سفارشی	۷۰	بهره‌مندی از پیشینه تجربی ارزیابی	۷

۴. Cheung

۵. First order confirmatory factor analysis

۶. Second order confirmatory factor analysis

۱. Factor analysis

۲. Exploratory Factor Analysis (EFA)

۳. Confirmatory Factor Analysis (CFA)

۸	کارآمدسازی مکانیسم نظارت پژوهشی	۷۱	۶	اولویت‌دهی به انجام پژوهش‌های کاربردی	۱۲
۱۰	تدوین و رعایت شاخص‌های کیفیت‌سنجی تولیدات پژوهشی	۷۲	۶	توسعه پژوهش‌های میان‌رشته‌ای آموزش	۱۳
۹	ارزش‌گذاری متمایز پژوهش‌های مسأله‌محور	۷۳	۶	کارسازی انجام پژوهش‌های مسأله‌گرا و هدفمند	۱۴
۹	نهادینه‌سازی کاربست نتایج و یافته‌های پژوهش	۷۴	۴	مأموریت‌گرا بودن فرصت‌های مطالعاتی	۱۵
۸	مهارت‌افزایی کاربست یافته‌های پژوهشی	۷۵	۵	اعطای پژوهانه مشترک دانشگاه و آموزش و پرورش	۱۶
۸	تقویت تعاملات پژوهشگران و مدیریت	۷۶	۷	ارائه پژوهانه تخصصی به استادان و پژوهشگران تربیت معلم	۱۷
۱۱	بهره‌مندی از ظرفیت‌های پژوهشی ذی‌نفعان	۷۷	۵	ایجاد مراکز و پژوهشکده تحقیقاتی مشترک	۱۸
۸	گسترش نگرش سیستمی و شبکه‌ای پژوهش	۷۸	۷	اجرای طرح‌های تحقیقاتی مشترک	۱۹
۶	تسهیل انتشار تولیدات و دستاوردهای پژوهشی	۷۹	۸	ایجاد مثلث پژوهشی دانشگاه‌های وابسته و وزارت آپ	۲۰
۶	طراحی و استقرار نظام اطلاع‌رسانی دستاوردهای تحقیقاتی براساس استانداردهای ملی اطلاع‌رسانی	۸۰	۸	طراحی و استقرار الگوهای کارآمد تعامل مناسب پژوهشی	۲۱
۸	شناسایی موازی‌کاری‌ها در حوزه پژوهش و حذف آن‌ها	۸۱	۹	تقویت روحیه تعامل و انجام فعالیت‌های پژوهشی گروهی	۲۲
۶	شفاف‌سازی و اشاعه دستاوردهای تحقیقاتی	۸۲	۷	توسعه همکاری‌های بین‌المللی در عرصه پژوهش تربیت معلم	۲۳
۷	بازمهندسی سیستم‌های اطلاع‌رسانی تحقیقات	۸۳	۹	بهره‌برداری از تجارب و یافته‌های پژوهشی دانشگاه‌های خارجی مرتبط	۲۴
۷	اشتراک منابع در سیستم‌های اطلاع‌رسانی تحقیقات	۸۴	۹	تسهیل اخذ ویزای شرکت در کنفرانس‌ها و همایش‌ها	۲۵
۸	صیانت از حقوق و مالکیت معنوی تحقیقات	۸۵	۶	اجرای برنامه‌های تحقیقاتی فرابخشی و بین‌المللی	۲۶
۵	تأمین نیازهای اطلاعاتی حوزه تحقیقات	۸۶	۴	سیاست‌گذاری انتشار تولیدات پژوهشی در مجلات و نشریات	۲۷
۵	تقویت شبکه‌ها و مراکز اطلاعاتی تحقیقاتی	۸۷	۵	هدایت پایان‌نامه‌ها به سمت و سوی مسائل مبتلابه دانشگاه	۲۸
۴	غنی‌سازی کتابخانه‌های تخصصی پژوهشی	۸۸	۸	تدوین برنامه‌های پژوهشی کوتاه‌مدت، میان‌مدت و بلندمدت	۲۹
۴	افزایش ضریب نفوذ فناوری اطلاعات تحقیقات	۸۹	۸	تدوین برنامه‌های کوتاه‌مدت و میان‌مدت پژوهشی استادان	۳۰
۵	برقراری پیوند میان منابع تأمین مالی تحقیقات	۹۰	۵	بازاصلاح آیین‌نامه‌های ارتقا و ترفیع علمی	۳۱
۴	تأمین منابع تجهیزات و فضای کالبدی پژوهشی	۹۱	۷	تجدید نظر در امتیاز چاپ مقالات در نشریات خلرجی	۳۲
۴	افزایش بهره‌وری سرمایه‌گذاری‌ها در پژوهش	۹۲	۶	اولویت‌دهی امتیاز به طرح‌های تحقیقاتی مشترک	۳۳
۴	اشتراک‌گذاری منابع، تجهیزات و فضاهای پژوهشی	۹۳	۷	بازتعریف ضرایب امتیازی چاپ مقالات در نشریات داخلی	۳۴
۵	فعال‌سازی کانال‌های ارتباطات تحقیقاتی	۹۴	۵	بازتعریف فرایند و مفاد قراردادهای پژوهشی استادان	۳۵
۶	تسهیل برقراری ارتباطات پژوهشی	۹۵	۸	تسهیل دسترسی پژوهشگران به منابع و اعتبارات تحقیقاتی	۳۶
۷	سرعت‌بخشی ارتباطات بین‌المللی پژوهشی	۹۶	۷	انجام حمایت‌های مالی از پایان‌نامه‌های مسأله‌محور	۳۷
۸	کاربست فناوری اطلاعات در ارتباطات پژوهشی	۹۷	۸	تسهیل فرایند پرداخت اعتبارات پژوهشی	۳۸
۹	کارکردهای پژوهشی نهاد بنیادین	۹۸	۶	اصلاح فرایند پرداخت‌های پژوهشی	۳۹
۸	پاسخ‌گویی دانشگاه به نیازهای پژوهشی	۹۹	۱۰	بازاریابی پژوهشی در بخش‌های مرتبط	۴۰
۶	استقرار ساختار سازمانی تسهیل‌کننده پژوهش	۱۰۰	۹	ساماندهی کسورات و مالیات قراردادهای تحقیقاتی	۴۱
۶	بازارایی سیستم مدیریت پژوهش	۱۰۱	۸	گسترش دسترسی به منابع الکترونیکی	۴۲
۶	گزینش مدیران تخصصی پژوهشی	۱۰۲	۸	فعال‌سازی آزمایشگاه مرجع و مشترک با دیگر دانشگاه‌ها	۴۳
۶	هم‌راستایی نهادهای پژوهش با استانداردهای نظام پژوهش	۱۰۳	۵	تسهیل استفاده از آزمایشگاه‌ها و مراکز تحقیق و توسعه	۴۴
۸	استقرار و توسعه نظام مدیریت دانش	۱۰۴	۴	کارسازی و تسهیل ارائه خدمات پژوهشی به پژوهشگران	۴۵
۱۱	ترغیب و جذب پژوهشگران برتر در نهادهای مؤثر پژوهش	۱۰۵	۴	توسعه امکانات سخت و نرم‌افزاری تحقیقاتی	۴۶
۸	رهاسازی دانشگاه از سیاست‌زدگی	۱۰۶	۶	ایجاد سامانه‌های اطلاع‌رسانی طرح‌های تحقیقاتی	۴۷
۸	هماهنگ‌سازی کارکرد نهادهای مؤثر پژوهشی	۱۰۷	۸	ایجاد مراکز داده‌ای امکانات پژوهشی (پایگاه داده)	۴۸
۷	بازشناسی قوانین و مقررات پیش‌برنده تحقیقات	۱۰۸	۵	تقویت مراکز و واحدهای پژوهشی ارتباط با جامعه	۴۹
۶	بازاصلاح قوانین و مقررات بازدارنده تحقیقات	۱۰۹	۶	تسهیل فرایندهای ثبت نوآوری‌های پژوهشگران	۵۰
۸	طراحی، استقرار و تبیین نظام حقوقی - تخصصی پژوهش	۱۱۰	۷	راه‌اندازی و استقرار بانک‌های تحقیقاتی استادان	۵۱

۹	روزآمدسازی نظام حقوقی حاکم بر پژوهش	۱۱۱	۷	حمایت از حضور در همایش‌های تحقیقاتی داخلی و خارجی	۵۲
۶	رعایت الزامات و بایدهای قوانین و مقررات فرادستی	۱۱۲	۷	برگزاری جشنواره‌های طرح‌های برتر تحقیقاتی	۵۳
۷	توزیع و هزینه‌کرد بهینه اعتبارات تحقیقاتی	۱۱۳	۶	نظام‌مندی ارائه یافته‌های تحقیقاتی در جشنواره‌ها و همایش‌ها	۵۴
۷	شناسایی منابع نوین و پایدار تأمین مالی	۱۱۴	۵	فعال‌سازی هسته‌های تحقیقاتی پژوهشگران	۵۵
۸	برقراری پیوند پایدار بین منابع مختلف تأمین مالی تحقیقات	۱۱۵	۶	راه‌اندازی و توسعه قطب‌های علمی و تحقیقاتی	۵۶
۸	برقراری ارتباط میان منابع تأمین مالی پژوهش و پژوهشگران	۱۱۶	۹	راه‌اندازی انجمن‌های علمی و پژوهشی	۵۷
۸	سیاست‌گذاری و اولویت‌بندی اعتبارات تحقیقاتی	۱۱۷	۷	استقرار ساز و کارهای نوین انتقال و توسعه دانش تخصصی	۵۸
			۷	شناسایی و بهسازی بایسته‌های پژوهشی پژوهشگران	۵۹
فراوانی کدهای باز ۸۰۸			۱۱۷ مقوله (مضمون)		

جدول ۱۰: مؤلفه‌های اصلی احصاشده در گروه‌های سه‌گانه

فراوانی مؤلفه	عنوان مؤلفه	کد مؤلفه	فراوانی کد باز	عنوان مؤلفه	کد مؤلفه
۱۱	توسعه ویژگی‌های بینشی، دانشی و مهارتی پژوهشگران	۱۴	۱۱	جایگاه نظام پژوهش	۱
۱۵	تقویت و تعمیق انگیزش فردی پژوهشگر	۱۵	۱۲	اولویت‌های نظام پژوهش	۲
۱۶	فرایندسازی ارزیابی پژوهش	۱۶	۱۴	گسترش و تحت پوشش قرار دادن انواع پژوهش‌ها	۳
۱۵	بهینه‌سازی ارزیابی برون‌دادهای پژوهشی	۱۷	۱۲	گسترش فرصت‌های مطالعاتی و پژوهانه	۴
۱۳	توانمندسازی و بهره‌گیری از ظرفیت پژوهشگران	۱۸	۱۲	توسعه همکاری‌های تحقیقاتی داخلی	۵
۱۵	ترویج و اطلاع‌رسانی نتایج تحقیقات	۱۹	۶	توسعه همکاری‌های تحقیقاتی بین‌المللی	۶
۱۵	اطلاعات علمی و فنی پژوهش	۲۰	۱۲	ارائه برنامه منظم پژوهش	۷
۱۰	تجهیزات، مواد، فضای تحقیقاتی و پژوهشی	۲۱	۱۱	بازنگری فرایندهای ترفیع و ارتقای علمی	۸
۸	ارتباطات علمی و پژوهشی	۲۲	۱۲	توسعه حمایت‌های مالی و معنوی از پژوهش	۹
۱۱	نهادهای پژوهش	۲۳	۱۳	توسعه امکانات پژوهشی	۱۰
۱۱	نظام حقوقی پژوهش	۲۴	۹	استقرار و توسعه بانک‌های اطلاعاتی تحقیقاتی	۱۱
۱۱	اعتبارات و نظام مالی پژوهشی	۲۵	۱۲	افزایش حضور فعال در همایش‌ها و جشنواره‌های پژوهشی	۱۲
			۱۰	توسعه انجمن‌ها و قطب‌های علمی	۱۳
فراوانی کد ۲۹۷			۲۵ مؤلفه		

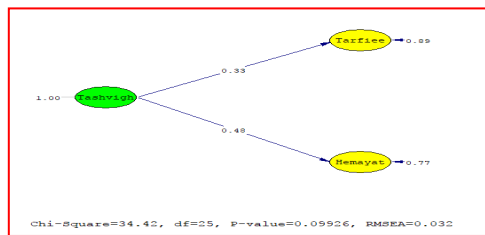
جدول ۱۱. ابعاد احصاشده (از کدهای باز شناسایی شده) در گروه‌های سه‌گانه

فراوانی کد باز	عنوان بعد	کد بعد	فراوانی کد باز	عنوان بعد	کد بعد
۱۶	نیروی انسانی پژوهش	۴	۱۵	سیاست‌گذاری پژوهشی	۱
۱۹	ارزیابی و کاربست پژوهش	۵	۱۷	ساز و کارهای تشویقی پژوهشی	۲
۱۵	پشتیبانی پژوهش	۶	۱۴	زیرساخت‌های حمایتی پژوهشی دانشگاه	۳
فراوانی کد ۹۶			۶ بعد		

بین مقوله‌ها / مؤلفه‌ها / ابعاد، برای پاسخ به این سؤال و تعیین ارتباط بین اجزای الگوی مفهومی نظام جامع تحقیقات؛ بررسی میزان ارتباط اجزا؛ رویی ساختار ابعاد نظام جامع، مدل ساختاری و تحلیل عاملی تاییدی برای

سؤال دوم: در پاسخ به سؤال دوم تحقیق حاضر که بررسی نقش ارتباطی بین مضامین (مقوله‌ها)، مؤلفه‌ها و ابعاد الگوی مفهومی نظام جامع تحقیقات دانشگاه فرهنگیان بوده است؛ پس از پدیدار شدن شبکه ارتباطی

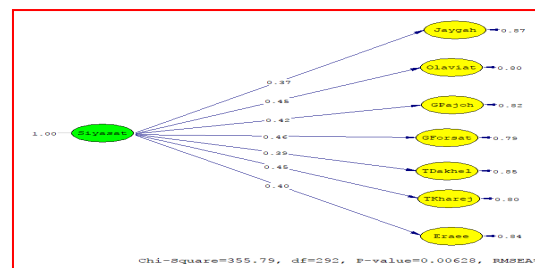
مثبت بوده اند. همچنین نتایج حاصل از تحلیل عاملی تاییدی؛ علاوه بر شاخص مجذورکای (۳۵۵/۷۹) تناسب و ارتباط مدل ساختاری (بعد/مؤلفه/مقوله) را تایید کرده است. **مکانیسم های تشویقی پژوهشی (بعد ۲):** بعد مکانیسم تشویقی پژوهشی دارای دو مؤلفه بازنگری فرایند های ترفیع و ارتقای علمی و مؤلفه توسعه حمایت‌های مالی و معنوی از پژوهش است که توسط گویه های ۳۱ الی ۴۱ (مقوله) اندازه گیری می‌شوند.

شکل ۳: مدل ساختاری تشویقی پژوهشی

نتایج حاصل از تحلیل های کمی و کیفی نشانگر آن بوده است که مؤلفه بازنگری فرایندهای ترفیع و ارتقای علمی (b = ۳۳/۰ < ۳۰/۰) و مؤلفه توسعه حمایت‌های مالی و معنوی از پژوهش (b = ۴۸/۰ < ۳۰/۰)؛ همبستگی معناداری با بعد مکانیسم های تشویقی پژوهش داشته است. همچنین تمامی مقوله های (۱۱ مقوله) ذیل مؤلفه های (۲ مؤلفه) این بعد به غیر از مقوله های اولویت‌دهی امتیاز به طرح‌های تحقیقاتی مشترک و مقوله تسهیل فرآیند پرداخت اعتبارات پژوهشی به دلیل تأثیر ناچیز آن‌ها (کمتر از ۰/۳۰)؛ در سنجش مدل ساختاری دارای تأثیر مثبت بوده اند. همچنین نتایج حاصل از تحلیل عاملی تاییدی؛ علاوه بر شاخص مجذورکای (۳۴/۴۲) تناسب و ارتباط مدل ساختاری (بعد/مؤلفه/مقوله) بعد مکانیسم های تشویقی پژوهشی را تایید کرده است. **زیرساخت‌های حمایتی پژوهشی (بعد ۳):** بعد زیرساخت‌های حمایتی پژوهشی دارای چهار مؤلفه توسعه امکانات پژوهشی، استقرار و توسعه بانک‌های اطلاعاتی تحقیقاتی، افزایش حضور فعال در همایش‌ها و جشنواره‌های پژوهشی و توسعه انجمن‌ها و قطب‌های

هر یک از ابعاد شش گانه الگوی مفهومی مورد سنجش قرار گرفتند. **سیاست گذاری پژوهشی (بعد ۱):** بعد سیاست‌گذاری پژوهشی دارای هفت مؤلفه جایگاه نظام پژوهش، اولویت‌های نظام پژوهش، گسترش و تحت پوشش قراردادن انواع پژوهش‌ها، گسترش فرصت‌های مطالعاتی و پژوهانه، توسعه همکاریهای تحقیقاتی داخلی، توسعه همکاریهای تحقیقاتی بین‌المللی و ارائه برنامه منظم پژوهش است. گویه های ۱ الی ۳۰ پرسشنامه (مقوله) این هفت مؤلفه را اندازه گیری می‌کنند.

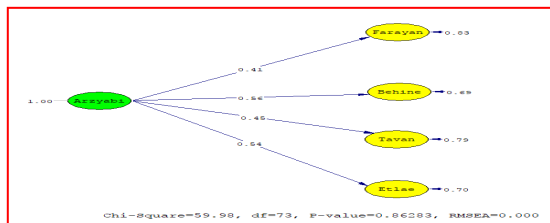

شکل ۲: مدل ساختاری سیاست گذاری پژوهشی

یافته‌های بدست آمده نشانگر آن بودند مؤلفه جایگاه نظام پژوهش (b = ۳۷/۰ < ۳۰/۰)؛ مؤلفه اولویت‌های نظام پژوهش (b = ۴۵/۰ < ۳۰/۰)؛ مؤلفه گسترش و تحت پوشش قراردادن انواع پژوهش‌ها (b = ۴۲/۰ < ۳۰/۰)؛ مؤلفه گسترش فرصت‌های مطالعاتی و پژوهانه (b = ۴۶/۰ < ۳۰/۰)؛ مؤلفه توسعه همکاریهای تحقیقاتی داخلی (b = ۳۹/۰ < ۳۰/۰)؛ مؤلفه توسعه همکاریهای تحقیقاتی بین‌المللی (b = ۴۵/۰ < ۳۰/۰) و سرآخر مؤلفه ارائه برنامه منظم پژوهش (b = ۴۰/۰ < ۳۰/۰)؛ همبستگی معناداری با بعد سیاست گذاری پژوهشی داشته‌اند. همچنین تمامی مقوله های (۳۰ مقوله) ذیل مؤلفه های (۷ مؤلفه) این بعد به غیر از مقوله های هدف گذاری کمی انواع تحقیقات (بنیادی، کاربردی و توسعه‌ای)؛ متناسب سازی روش پژوهش با هدف؛ الویت‌دهی به انجام پژوهش‌های کاربردی در حوزه تربیت‌معلم و مؤلفه طراحی و استقرار الگوهای کارآمد تعامل مناسب پژوهشی دانشگاه با ذینفعان که به دلیل تأثیر ناچیز آن‌ها (کمتر از ۰/۳۰)؛ در سنجش مدل ساختاری دارای تأثیر

شکل ۵: مدل ساختاری نیروی انسانی پژوهش

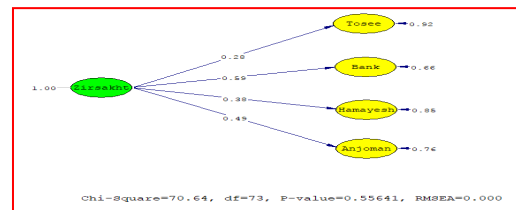
یافته‌های حاصل از تحلیل‌های کمی و کیفی نشان می‌دهند که مؤلفه توسعه ویژگی‌های بینشی، دانشی و مهارتی پژوهشگران، همبستگی معنادار ($b = 0.74 <$ و مؤلفه تقویت و تعمیق انگیزش فردی پژوهشگر ($b = 0.30 > 0.26$)، همبستگی ضعیف تا متوسط معناداری با بعد نیروی انسانی پژوهش داشته است. همچنین تمامی مقوله‌های (۱۱ مقوله) ذیل مؤلفه‌های (۲ مؤلفه) این بعد به غیر از مقوله نهادینه‌سازی سیستم‌های انگیزشی پژوهشگران به دلیل تأثیر ناچیز آن‌ها (کمتر از 0.30)؛ در سنجش مدل ساختاری دارای تأثیر مثبت بوده‌اند. همچنین نتایج حاصل از تحلیل عاملی تاییدی؛ علاوه بر شاخص مجذورکای ($0.33/0.83$) تناسب و ارتباط مدل ساختاری (بعد/مؤلفه/مقوله) بعد نیروی انسانی پژوهش را مورد تایید قراردادند. **ارزیابی و کاربست پژوهش (بعد ۵):** بعد ارزیابی و کاربست پژوهش، دارای چهار مؤلفه فرآیندسازی ارزیابی پژوهش، بهینه‌سازی ارزیابی برون‌دادهای پژوهشی، توانمندسازی و بهره‌گیری از ظرفیت پژوهشگران و ترویج و اطلاع‌رسانی نتایج تحقیقات است که توسط گویه‌های ۶۷ الی ۸۲ (مقوله) اندازه‌گیری می‌شوند.

شکل ۶: مدل ساختاری ارزیابی و کاربست پژوهش

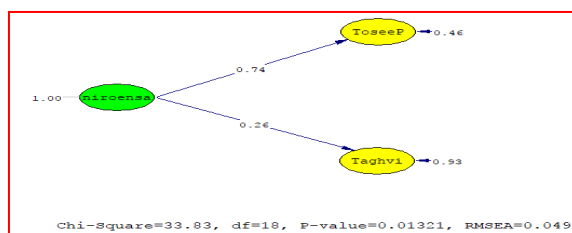
یافته‌های حاصل از تحلیل‌های کمی و کیفی نشانگر آن بوده‌اند مؤلفه فرآیندسازی ارزیابی پژوهش ($b = 0.41 <$ و مؤلفه بهینه‌سازی ارزیابی برون‌دادهای پژوهشی ($b = 0.30 > 0.56$)؛ مؤلفه توانمندسازی و بهره‌گیری از ظرفیت پژوهشگران ($b = 0.45 < 0.30$) و مؤلفه ترویج و اطلاع‌رسانی نتایج تحقیقات ($b = 0.54 < 0.30$) همبستگی معناداری با بعد ارزیابی و کاربست پژوهش

علمی است که توسط گویه‌های ۴۲ الی ۵۷ (مقوله) اندازه‌گیری می‌شوند.

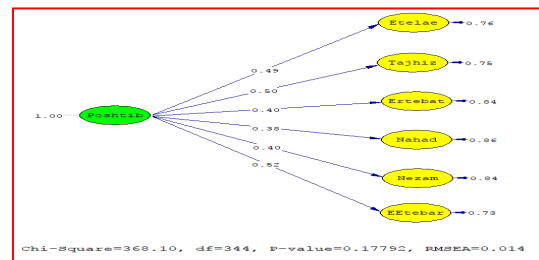
شکل ۴: مدل ساختاری زیرساخت‌های حمایتی پژوهشی

بر اساس نتایج حاصل از تحلیل‌های کمی و کیفی می‌توان گفت که مؤلفه استقرار و توسعه بانک‌های اطلاعاتی ($b = 0.59 < 0.30$)؛ مؤلفه افزایش حضور فعال در همایشها و جشنواره‌های پژوهشی ($b = 0.38 <$ و مؤلفه توسعه انجمن‌ها و قطب‌های علمی ($b = 0.30 >$)؛ مؤلفه توسعه امکانات پژوهشی ($b = 0.49 < 0.30$) و مؤلفه توسعه امکانات پژوهشی ($b = 0.28 > 0.28$) ضعیف تا متوسط؛ همبستگی معناداری با بعد مکانیسم‌های تشویقی پژوهش داشته است. همچنین تمامی مقوله‌های (۱۶ مقوله) ذیل مؤلفه‌های (۴ مؤلفه) این بعد به غیر از مقوله فعال‌سازی آزمایشگاه مرجع و مشترک با دیگر دانشگاه‌ها و همچنین مقوله تقویت مراکز و واحدهای پژوهشی ارتباط با جامعه؛ به دلیل تأثیر ناچیز آن‌ها (کمتر از 0.30)؛ در سنجش مدل ساختاری دارای تأثیر مثبت بوده‌اند. همچنین نتایج حاصل از تحلیل عاملی تاییدی؛ علاوه بر شاخص مجذورکای ($0.70/0.64$) تناسب و ارتباط مدل ساختاری بعد زیرساخت‌های حمایتی پژوهشی را تایید کرده است. **نیروی انسانی پژوهش (بعد ۴):** عد نیروی انسانی پژوهش دارای دو مؤلفه توسعه ویژگی‌های بینشی، دانشی و مهارتی پژوهشگران و تقویت و تعمیق انگیزش فردی پژوهشگر است که توسط گویه‌های ۵۸ الی ۶۶ (مقوله) اندازه‌گیری می‌شوند.

اطلاع‌رسانی تحقیقات؛ مقوله صیانت از حقوق و مالکیت معنوی تحقیقات؛ مقوله غنی‌سازی کتابخانه‌های تخصصی پژوهشی؛ مقوله استقرار ساختار سازمانی تسهیل‌کننده پژوهش در دانشگاه؛ مقوله استقرار و توسعه نظام مدیریت دانش تربیت‌معلم؛ مقوله ره‌سازی دانشگاه از سیاست‌زدگی و سرآخر مقوله برقراری پیوند پایدار بین منابع مختلف تأمین مالی تحقیقات به دلیل تأثیر ناچیز آن‌ها (کمتر از ۰/۳۰)؛ در سنجش مدل دارای تأثیر مثبت بوده‌اند. همچنین نتایج حاصل از تحلیل عاملی تاییدی؛ علاوه بر شاخص مجذورکای (۳۶۸/۱۰) تناسب و ارتباط مدل ساختاری (بعد/مؤلفه/مقوله) بعد پشتیبانی پژوهش را مورد تایید قرار داده بودند. **سؤال سوم:** در پاسخ به سؤال سوم تحقیق که موضوع "ارائه الگوی مفهومی پیشنهادی نظام جامع تحقیقات دانشگاه فرهنگیان" بوده، می‌بایست خاطر نشان کرد که شرایط متفاوت حاکم بر هر کشور و به تبع آن نظام آموزشی و آموزش عالی، آن را در بستری متفاوت از سایر کشورها قرار می‌دهد. به عاریت گرفتن آنچه در دنیا رخ می‌دهد بدون توجه به شرایط موجود و بومی، تجارب ناموفقی را رقم خواهد زد. یکی از این زمینه‌ها، موضوع تربیت‌معلم و پژوهش در آن است که در زیرساخت خاص دانشگاه ایرانی، مستلزم زمینه‌نگری است. بدین منظور ضمن توجه و شناخت الگوهای در دسترس پیرامون پژوهش در تربیت‌معلم، لازم است ابعاد و مؤلفه‌های این پدیده در بافت فرهنگی و اجتماعی محیط موجود مورد بررسی قرار گیرد (نامداری پژمان، ۱۳۹۷). در همین راستا الگوی مفهومی، بر اساس نتایج مطالعات به عمل آمده در بخش ادبیات نظری و مصاحبه کیفی‌های انجام‌شده با مدیران استان/ مدیران سازمان مرکزی/ خبرگان و صاحب‌نظران به دست آمده است. شایان ذکر است که در تدوین الگوی مفهومی، ۳ مرحله اساسی طی شد: ۱- مطالعه مبانی نظری و پیشینه مربوط به بحث تحقیقات و پژوهش در دانشگاه ۲- مصاحبه با افراد متخصص (نمونه آماری

داشته است. همچنین تمامی مقوله‌های (۱۶ مقوله) ذیل مؤلفه‌های (۴ مؤلفه) این بعد به غیر از مقوله مهارت افزایی کاربست یافته‌های پژوهشی و مقوله گسترش نگرش سیستمی و شبکه‌ای پژوهش در تربیت‌معلم؛ به دلیل تأثیر ناچیز آن‌ها (کمتر از ۰/۳۰)؛ در سنجش مدل ساختاری دارای تأثیر مثبت بوده‌اند. همچنین نتایج حاصل از تحلیل عاملی تاییدی؛ علاوه بر شاخص مجذورکای (۵۹/۹۸) تناسب و ارتباط مدل ساختاری (بعد/مؤلفه/مقوله) بعد ارزیابی و کاربست پژوهش را مورد تایید قرار داده بودند. **پشتیبانی پژوهش (بعد):** بعد پشتیبانی پژوهش، دارای شش مؤلفه اطلاعات علمی و فنی پژوهش، تجهیزات، مواد و فضای تحقیقاتی و پژوهشی، ارتباطات علمی و پژوهشی، نهادهای پژوهش، نظام حقوقی پژوهش و اعتبارات و نظام مالی پژوهشی است که توسط گویه‌های ۸۳ الی ۱۱۷ (مقوله) اندازه‌گیری می‌شوند.

شکل ۷: مدل ساختاری پشتیبانی پژوهش

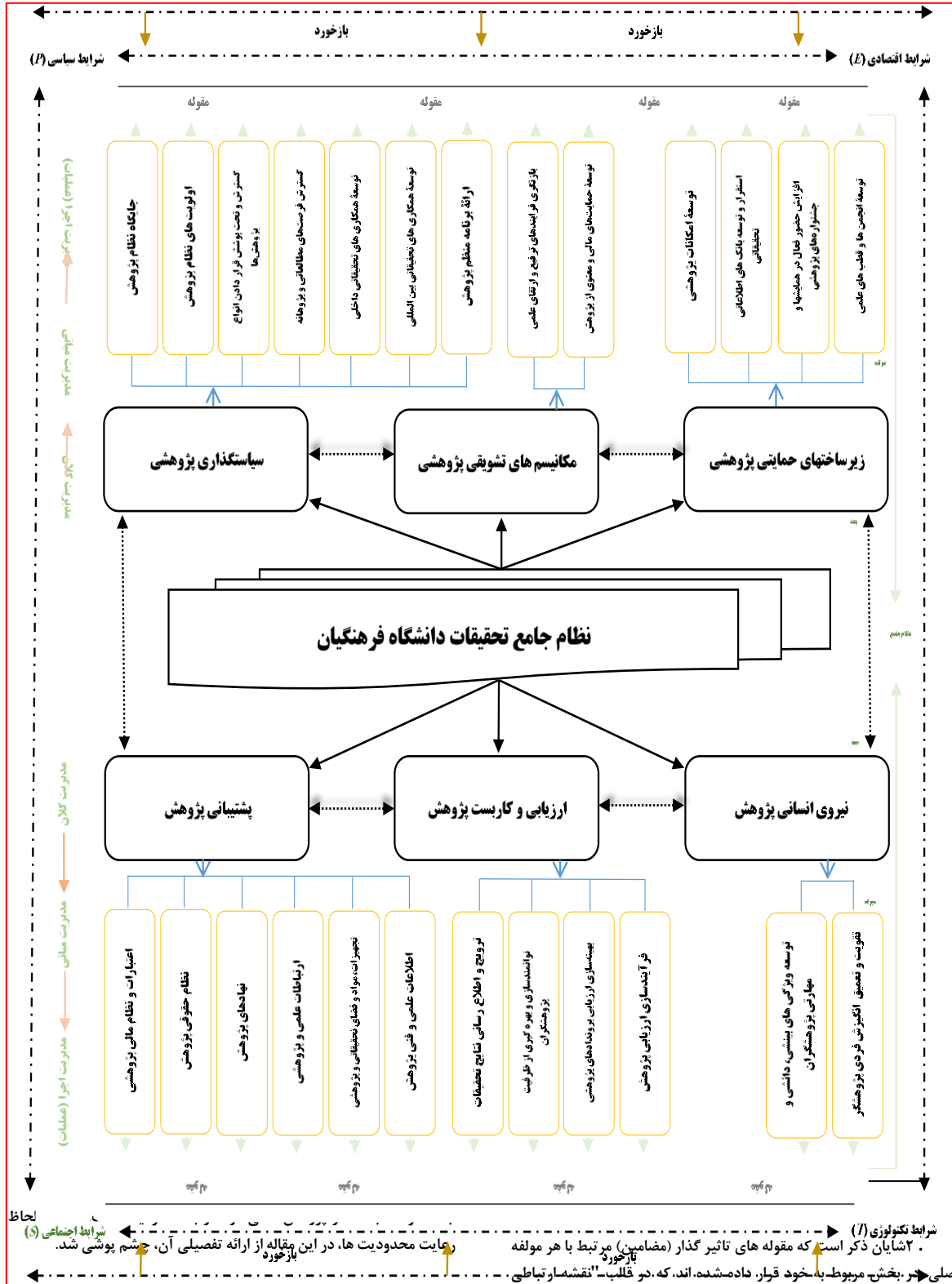
یافته‌های حاصل از تحلیل‌های کمی و کیفی نشانگر آن بوده‌اند مؤلفه‌های اطلاعات علمی و فنی پژوهش ($b = 49/0 < 30/0$)؛ مؤلفه تجهیزات، مواد و فضای تحقیقاتی و پژوهشی ($b = 50/0 < 30/0$)؛ مؤلفه ارتباطات علمی و پژوهشی ($b = 40/0 < 30/0$)؛ مؤلفه نهادهای پژوهش ($b = 38/0 < 30/0$)؛ مؤلفه نظام حقوقی پژوهش ($b = 40/0 < 30/0$) و نهایتاً مؤلفه اعتبارات و نظام مالی پژوهشی ($b = 52/0 < 30/0$)؛ همبستگی معناداری با بعد ارزیابی و کاربست پژوهش داشته است. همچنین تمامی مقوله‌های (۳۵ مقوله) ذیل مؤلفه‌های (۶ مؤلفه) این بعد به غیر از مقوله‌های بازمهندسی سیستم‌های

صنعت - دانشگاه]؛ در تدوین الگو مورد توجه قرار گرفتند. بر اساس نتایج بدست آمده از مصاحبه‌ها و مطالعه ادبیات و پیشینه و نکات مطرح شده در جلسه کانونی، در الگوی بدست آمده با ۶ بعد؛ بعدسیاست‌گذاری پژوهشی دانشگاه، دربردارنده ۷ مؤلفه: جایگاه نظام پژوهش، اولویت‌های نظام پژوهش، گسترش و تحت پوشش قراردادن انواع پژوهش‌ها، گسترش فرصت‌های مطالعاتی و پژوهانه، توسعه همکاریهای تحقیقاتی داخلی، توسعه همکاریهای تحقیقاتی بین‌المللی و ارائه برنامه منظم پژوهش؛ بعد مکانیسم‌های تشویقی پژوهشی دانشگاه، مشتمل بر ۲ مؤلفه: بازنگری فرایندهای ترفیع و ارتقای علمی و توسعه حمایت‌های مالی و معنوی از پژوهش؛ بعد زیرساخت‌های حمایتی پژوهشی دانشگاه، شامل ۴ مؤلفه: توسعه امکانات پژوهشی، استقرار توسعه بانک‌های اطلاعاتی تحقیقاتی، افزایش حضور فعال در همایشها و جشنواره‌های پژوهشی و توسعه انجمن‌ها و قطب‌های علمی؛ بعد نیروی انسانی پژوهش - بعد پنجم الگو - شامل ۲ مؤلفه: توسعه ویژگی‌های بینشی، دانشی و مهارتی پژوهشگران و تقویت و تعمیق انگیزش فردی پژوهشگر؛ بعد ارزیابی و کاربست پژوهش مشتمل بر ۴ مؤلفه: فرآیندسازی ارزیابی پژوهش، بهینه‌سازی ارزیابی بروندهای پژوهشی، توانمندسازی و بهره‌گیری از ظرفیت پژوهشگران و ترویج و اطلاع‌رسانی نتایج تحقیقات و سرآخر بعد پشتیبانی پژوهش در بردارنده ۶ مؤلفه به شرح مؤلفه‌های: اطلاعات علمی و فنی پژوهش، تجهیزات، مواد، و فضای تحقیقاتی و پژوهشی، ارتباطات علمی و پژوهشی، نهاد‌های پژوهش، نظام حقوقی پژوهش و اعتبارات و نظام مالی پژوهشی بود. سرانجام بر اساس ابعاد، مؤلفه‌ها و مقوله‌های تاثیرگذار (مضامین) شناسایی شده از منابع اشاره شده، الگوی مفهومی نظام جامع تحقیقات دانشگاه

بخش کیفی) به طریق نیمه ساختاریافته. به اینصورت که ابتدا بعد از آماده‌سازی ذهن برای ورود به مبحث الگو(ترسیم و وضع موجود پژوهش در دانشگاه)، سؤالات مرتبط در مورد مضامین الگوی مفهومی طرح می‌شد و پس از آن برای هدایت جریان مصاحبه به سمت مطالعات انجام شده در بخش مبانی نظری و پیشینه، سؤالات مورد نظر پژوهشگر در قالب سؤال پیرامون مضامین، مؤلفه‌ها و ابعاد کلان موضوع؛ مطرح می‌گردید. ۳- پس از استخراج مقوله‌ها و مؤلفه‌ها، ابعاد کلان متناسب نظام جامع تحقیقات دانشگاه؛ شناسایی شدند. مقوله‌ها و مؤلفه‌ها بر اساس فعالیت‌های ذیل بازسازماندهی و کدها استخراج شدند. روند مصاحبه‌های با هر یک از مصاحبه‌شوندگان مورد بازبینی قرار گرفت. فرایند پژوهشگری در دانشگاه به صورت آشکار و نهفته در گفتمان ایجاد شده مورد جستجو و یادداشت‌برداری شد. مباحث ارائه شده در فصل دوم پژوهش از جمله: غلامی و همکاران(۱۳۹۷) [طراحی الگوی کارکرد پژوهشی دانشگاه‌ها با رویکرد صنعت‌یاری]؛ سلیمی، قاسم؛ حسینی، نیره (۱۳۹۶) [چارچوب تعالی پژوهش: گامی به سوی ارائه الگوی نظام ارزیابی کیفیت پژوهش در آموزش عالی کشور]؛ صیرفی، اعظم (۱۳۹۴) [آسیب شناسی موانع پژوهش از دیدگاه اعضای هیأت علمی دانشگاه فرهنگیان]؛ وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی (۱۳۹۳) [نظام جامع]؛ دانشگاه تهران (۱۳۸۹) [برنامه جامع تحقیقات]؛ وزارت نفت (۱۳۸۹) [نظام جامع راهبری پژوهش، فناوری و نوآوری]؛ کریسلی و دیگران^۱ (۲۰۱۸) [جهت‌دهی مناسب سرمایه‌های فکری در دانشگاه‌ها و سوق‌دهی رویکردهای پژوهشی دانشگاه به سمت نیازهای پیش رو]؛ لیل فیلهو و دیگران^۲ (۲۰۱۸) [سیاست‌گذاری پژوهشی در دانشگاه در قالب مؤلفه‌های برنامه پژوهشی] و سایمون فیلبین^۳ (۲۰۰۸) [ارائه مدل فرآیندی برای همکاری تحقیقاتی

فرهنگیان با ۶ بعد^۱ ۲۵ مؤلفه و ۱۱۷ مقوله (شکل ۲)؛
طراحی و ارائه شد.

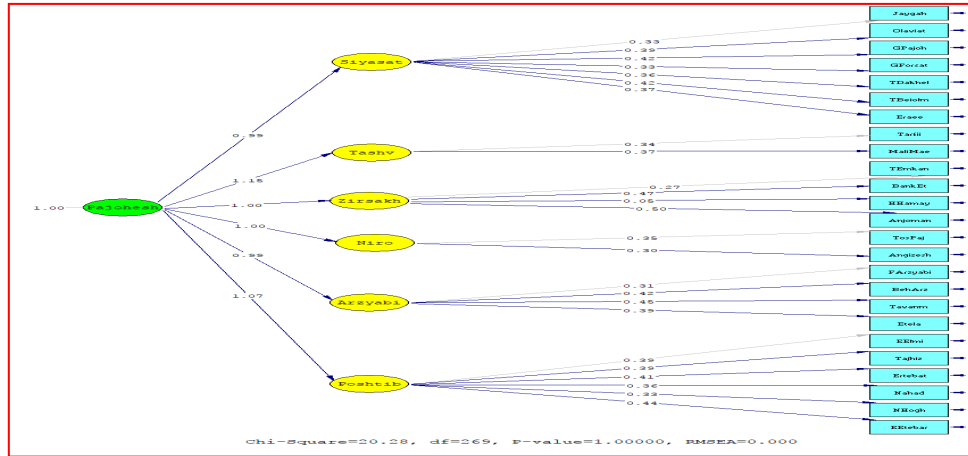
شکل ۸: الگوی مفهومی نهایی نظام جامع تحقیقات دانشگاه فرهنگیان

سؤال چهارم: در پاسخ به سؤال چهارم پژوهش حاضر که " بررسی میزان اعتبار و برازش الگوی مفهومی پیشنهادی نظام جامع تحقیقات دانشگاه فرهنگیان" بوده، برای اعتباریابی و برازش الگوی پیشنهادی؛ از روش مدل سازی ساختاری و تحلیل عاملی تأییدی استفاده شده است. این روش ها برای بررسی روابط بین متغیرهای اندازه گیری شده یا نشانگرها و متغیرهای مکنون را که برای برآورد تقریبی آنهاست، استفاده می شود. همچنان که پیش تر اشاره شد الگوی مفهومی پیشنهادی نظام جامع تحقیقات دانشگاه فرهنگیان دارای ۶ بعد و ۲۵ مؤلفه بوده که الگوی مفهومی پژوهش، مبین ارتباط بین مقوله ها، مؤلفه ها و ابعاد بود و در همین راستا سطوح و کمیت ارتباط کمی آنها؛ در جدول زیر نمایش داده شد است.

جدول ۱۳: ارتباط بین ابعاد و مؤلفه های نظام جامع تحقیقات دانشگاه فرهنگیان

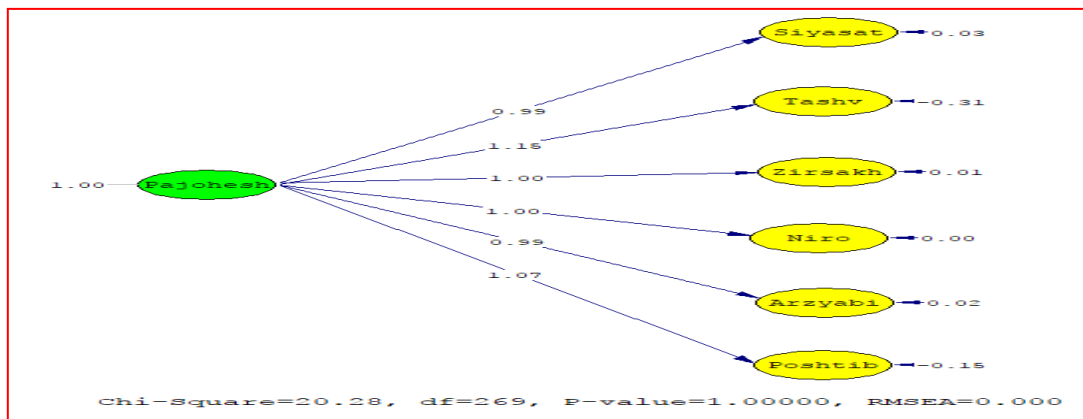
بعد	مؤلفه	b	بعد	مؤلفه	b
سیاست گذاری پژوهشی	جایگاه نظام پژوهش	۰/۳۳	نیروی انسانی پژوهش	توسعه ویژگی های بینشی، دانشی و مهارتی پژوهشگران	۰/۳۵
	اولویت های نظام پژوهش	۰/۳۹		تقویت و تعمیق انگیزش فردی پژوهشگر	۰/۳۰
	گسترش و تحت پوشش قرار دادن انواع پژوهش ها	۰/۴۲			
	گسترش فرصت های مطالعاتی و پژوهانه	۰/۳۳			
	توسعه همکاری های تحقیقاتی داخلی	۰/۳۶			
	توسعه همکاری های تحقیقاتی بین المللی	۰/۴۲			
	ارائه برنامه منظم پژوهش	۰/۳۷			
مکانیسم های تشویقی پژوهشی	بازنگری فرایندهای ترفیع و ارتقای علمی	۰/۳۴	ارزیابی و کاربست پژوهش	فرآیندسازی ارزیابی پژوهش	۰/۳۱
	توسعه حمایت های مالی و معنوی از پژوهش	۰/۳۷		بهینه سازی ارزیابی برون دادهای پژوهشی	۰/۴۲
	توسعه امکانات پژوهشی	۰/۲۷		توانمندسازی و بهره گیری از ظرفیت پژوهشگران	۰/۴۵
	استقرار و توسعه بانک های اطلاعاتی تحقیقاتی	۰/۴۲		ترویج و اطلاع رسانی نتایج تحقیقات	۰/۳۹
زیرساخت های حمایتی پژوهشی	افزایش حضور فعال در همایشها و جشنواره ها	۰/۰۵	پشتیبانی پژوهش	اطلاعات علمی و فنی پژوهش	۰/۳۹
	توسعه انجمن ها و قطب های علمی	۰/۵۰		تجهیزات، مواد، و فضای تحقیقاتی	۰/۳۹
				ارتباطات علمی و پژوهشی	۰/۴۱
				نهادهای پژوهش	۰/۳۶
				نظام حقوقی پژوهش	۰/۳۳
		اعتبارات و نظام مالی پژوهشی	۰/۴۴		

شکل ۹: مدل نظام جامع تحقیقات دانشگاه‌فرهنگیان

مکانیسم‌های تشویقی پژوهشی ($b = 1/15 > 0/30$) تأثیر معناداری در نظام جامع تحقیقات دانشگاه فرهنگیان دارد. زیرساخت‌های حمایتی پژوهشی ($b = 1 > 0/30$) تأثیر معناداری در نظام جامع تحقیقات دانشگاه فرهنگیان دارد. نیروی انسانی پژوهش ($b = 1 > 0/30$) تأثیر معناداری در نظام جامع تحقیقات دانشگاه فرهنگیان دارد. ارزیابی و کاربست پژوهش ($b = 0/99 > 0/30$) تأثیر معناداری در نظام جامع تحقیقات دانشگاه فرهنگیان دارد. پشتیبانی پژوهش ($b = 1/07 > 0/30$) تأثیر معناداری در نظام جامع تحقیقات دانشگاه فرهنگیان دارد.

نتایج برازش مدل نهایی نشان داد که به غیر از دو مؤلفه "افزایش حضور فعال در همایش‌ها و جشنواره‌های پژوهشی ($0/05$)" و "توسعه امکانات پژوهشی ($0/27$)"، تمام مؤلفه‌ها، ارتباط معناداری با ابعاد شش‌گانه نظام جامع تحقیقات دانشگاه فرهنگیان داشته‌اند. مدل ساختاری ... ارتباط بین ابعاد شش‌گانه و نظام جامع تحقیقات دانشگاه فرهنگیان را نشان می‌دهد. بر اساس این نتایج می‌توان چنین نتیجه‌گیری کرد که: سیاست‌گذاری پژوهشی ($b = 0/99 > 0/30$) تأثیر معناداری در نظام جامع تحقیقات دانشگاه فرهنگیان دارد.

شکل ۱۰: مدل ساختاری الگوی مفهومی نظام جامع تحقیقات دانشگاه فرهنگیان

$= 269 / 20.28$) چون کمتر از ۳ است، می‌توان چنین نتیجه‌گیری کرد که مدل نهایی نظام جامع تحقیقات، دارای تناسب آماری است. البته علاوه بر شاخص

مدل نهایی نظام جامع تحقیقات دانشگاه فرهنگیان، دارای تناسب آماری است. شاخص براش بد مجذورکای (χ^2 -square) معنادار نیست (مجذورکای $= 20.28$ ، احتمال $= 0/075$) (۱). خارج قسمت مجذورکای به درجه آزادی

مجذوركای، شاخص‌های زیر نیز تناسب مدل را تایید کرده اند (جدول ۴-۶۹).

الف: شاخص RMSEA

اندازه شاخص RMSEA برابر ۰/۰۰۰ است. بایرن (۲۰۱۰) چهار ملاک برای تفسیر این شاخص ارائه کرده است: کمتر از ۰/۰۶ عالی، کمتر از ۰/۰۸ خوب، کمتر از ۰/۱۰ قابل قبول و بالاتر از ۰/۱۰ تناسب بد. چون این شاخص از مقدار ۰/۰۶ کوچکتر است، پس می‌توان تناسب مدل را استنباط کرد. دامنه پایینی فاصله اطمینان این شاخص ۰/۰۰۰ است. رایکوف و مارکولایدیس (۲۰۰۶) معتقدند که اگر دامنه پایینی شاخص RMSEA کوچکتر از ۰/۰۵ باشد، تناسب مدل را می‌توان استنباط کرد. بر اساس این نتایج می‌توان تناسب مدل الگوی مفهومی پژوهش را، اثبات کرد.

ب: شاخص احتمال تناسب (PCLOSE)

میزان شاخص احتمال تناسب (PCLOSE) برابر با یک است. اگر این شاخص برابر یا بزرگتر از ۰/۵۰ باشد، می‌توان تناسب مدل را استنباط کرد.

پ: شاخص RFI / IFI / CFI / NNFI / NFI

شاخص های (Normed fit index) NFI = ۰/۹۹، NNFI (Non-Normed fit index) = ۱، CFI (Comparative fit index) = ۱، IFI (Incremental (fit index) = ۱ و RFI (Relative fit index) = ۰/۹۹ همگی بزرگتر از ۰/۹۰ هستند و تناسب مدل را نشان می‌دهند.

ت: شاخص SRMR

میزان شاخص SRMR برابر ۰/۰۴۳ است. چون این شاخص از مقدار ۰/۰۵ کوچکتر است، تناسب مدل را می‌توان اثبات کرد.

ث: شاخص حجم نمونه بحرانی CN

شاخص حجم نمونه بحرانی CN (Critical N) برابر ۵۹۹۴/۸۲ است. چون این شاخص از حداقل حجم نمونه قابل قبول ۲۰۰ بزرگتر است می‌توان چنین نتیجه گیری

کرد که حجم نمونه حاضر برای انجام محاسبات مدل سازی کافی بوده است. همچنانکه مشاهده گردید مدل ساختاری الگوی مفهومی نظام جامع تحقیقات دانشگاه فرهنگیان بیانگر ارتباط بین ابعاد شش گانه و نظام جامع تحقیقات دانشگاه فرهنگیان می‌باشد. به طوری که نتایج حاصل از تحلیل ها حاکی از آن بودند که ابعاد سیاست گذاری پژوهشی ($b = ۰/۹۹ > ۰/۳۰$)؛ بعد مکانیسم های تشویقی پژوهشی ($b = ۱/۱۵ > ۰/۳۰$)؛ زیرساخت های حمایتی پژوهشی ($b = ۱ > ۰/۳۰$)؛ بعد نیروی انسانی پژوهش ($b = ۱ > ۰/۳۰$)؛ بعد ارزیابی و کاربست پژوهش ($b = ۰/۹۹ > ۰/۳۰$) و در نهایت بعد پشتیبانی پژوهش ($b = ۱/۰۷ > ۰/۳۰$) تأثیرات معناداری در کلیت نظام جامع تحقیقات دانشگاه فرهنگیان دارند. بر این اساس مدل نهایی نظام جامع تحقیقات دانشگاه فرهنگیان، دارای تناسب آماری می‌باشد. البته نتایج حاصل از تحلیل عاملی تاییدی؛ علاوه بر شاخص مجذوركای (۲۰/۲۸)؛ تناسب و انسجام مدل نهایی نظام جامع تحقیقات را بر اساس موارد چون کوچک بودن اندازه شاخص RMSEA (۰/۰۰۰) از ۰/۰۶ به استناد چهار ملاک بایرن (۲۰۱۰)؛ برابر با یک بودن میزان شاخص احتمال تناسب (PCLOSE)؛ بزرگتر از ۰/۹۰ بودن اندازه شاخص های (Normed fit index) NFI = ۰/۹۹، NNFI (Non-Normed fit index) = ۱، CFI (Comparative fit index) = ۱، IFI (Incremental (fit index) = ۱ و RFI (Relative fit index) = ۰/۹۹؛ کوچک بودن میزان شاخص SRMR (۰/۰۴۳) از مقدار ۰/۰۵ و بزرگ بودن اندازه شاخص حجم نمونه بحرانی CN (۵۹۹۴/۸۲) از حداقل حجم نمونه قابل قبول (۲۰۰)؛ مورد تایید قرارداد است.

بحث و نظر

امروزه شاهد افزایش روزافزون تأکید بر امر پژوهش و تولید علم در جوامع علمی و دانشگاهی هستیم بواسطه اینکه از زیر بنایی ترین فعالیت ها در امر پویایی و

پیشرفت هر جامعه و به تبع آن دانشگاه، پرداختن به تحقیق و فعالیت های پژوهشی در مراکز علمی و پژوهشی و به دست پژوهشگران و اعضاء هیأت علمی است. جوامعی که به امر پژوهش و تحقیق توجه خاصی داشته و بطور جدی به آن پرداخته‌اند، توانسته‌اند به رشد اقتصادی، فرهنگی و صنعتی قابل توجهی دست یابند (حسین پور، ۱۳۹۵). در اکثر کشورهای دنیا پژوهش به عنوان کارکرد ضروری دانشگاه در کنار آموزش پذیرفته شده است. دانشگاه‌ها می‌کوشند تا از طریق تولید علم و افزایش کمیت و کیفیت تولیدات علمی، خود را در عرصه‌های ملی و بین‌المللی مطرح کنند، در رتبه علمی و پژوهشی بالاتری قرار بگیرند. بودجه بیشتری جذب کنند و جذابیت خود را برای دانشجویان افزایش دهند (سیلروپیرسون^۱، ۱۹۹۵ به نقل از دستجردی و همکاران، ۱۳۸۳) و مؤسسات پژوهشی، نهادهای اصلی در تحقیق و توسعه کشورها به حساب می‌آیند. زیرا از سه رکن مدیریت تحقیقات، محقق و ابزار تحقیق برخوردارند (نصراللهی نیا و همکاران، ۱۳۹۸) و از طریق فعالیت‌هایی از قبیل تعیین موضوعات تحقیقاتی مورد نیاز جامعه، تعیین الویت های تحقیقاتی، پذیرش و اجرای تحقیقات مورد نیاز جامعه و سازمان دهی و نظارت بر فعالیت های تحقیقاتی، طبقه بندی و قابل کاربرد ساختن نتایج تحقیقات و نظایر آن نقش برجسته ای در پژوهش و توسعه علمی دارند (احمد دستجردی و انوری، ۱۳۸۳).

اعتقاد به اینکه تحقیق و پژوهش در کشور ما ثمردهی ناچیزی دارد تقریباً مورد قبول غالب واحدهای علمی، محققان، پژوهشگران و حتی مراکزی است که می‌خواهند از این پژوهش‌ها بهره‌گیرند. از آنجا که دامنه تأثیر گذاری و تأثیر پذیری فعالیت های پژوهشی و تحقیقات علمی در سطح ملی مطرح است. به نظر می‌رسد برای نهادینه کردن پژوهش، می‌بایست ابتدا ریشه

ها و عوامل ایجاد بی‌علاقگی را در بین پژوهشگران شناسایی نمود و سپس با رفع موانع بازدارنده زمینه ورود به فرآیند بهینه پژوهش را از طریق طراحی و استقرار نظام جامع تحقیقات ایجاد کرد. سه کارکرد اصلی مجموعه های دانشگاهی یا نظام آموزشی عالی امروز که یونسکو^۲ (۲۰۱۰) نیز بر آن تأکید دارد عبارتند از: تولید دانش (یا پژوهش)، انتقال دانش (یا آموزش)، اشاعه و نشر دانش (یا خدمات). انجام بهینه هر یک از این وظایف و کارکردها، مستلزم انجام تحقیقات علمی است. عرضه خدمات تخصصی به جامعه تنها از طریق شناخت علمی مسائل آن جامعه و ارائه راهکارهای علمی موفقیت آمیز خواهد بود (صیرفی، ۱۳۹۴). همچنین نیروی انسانی شاغل در بخش پژوهش، از مهم ترین منابع یک کشور برای رشد و توسعه است. بررسی امر تحقیقات بدون ارزیابی دقیق این عامل امکان پذیر نخواهد بود. در حال حاضر به دلایل مختلف اغلب استادان گرایش بیشتری نسبت به آموزش پیدا کرده و در فعالیت های خود آموزش را بر پژوهش، اولی تر می‌دانند. (علمداری و افشون، ۱۳۸۱). در همین راستا شناخت ابعاد، و مولفه‌ها و مضامین الگوی مفهومی نظام جامع تحقیقات (دانشگاه فرهنگیان)، قادر است با بهبود ارتباط بین اجزای نظام پژوهش در دانشگاه و استفاده کنندگان از نتایج تحقیق فرآیند حل مسائل و مشکلات (دانشگاه، وزارت آموزش و پرورش) را سهولت بخشیده و عملاً موجبات نشاطی دوباره بر جان پژوهش در دانشگاه ماموریت گرای فرهنگیان می‌گردد. در این خصوص الگوی (مفهومی) نظام تحقیقات مورد نظر باید به صورتی واقع بینانه مورد مذاقه و بررسی قرار می‌گرفت. بدیهی است واکاوی ابعاد، زمینه‌ها و مولفه های نظام جامع تحقیقات دانشگاه فرهنگیان از طریق نخبگان علمی، مدیران و کارشناسان پژوهشی که بیش از هر قشر دیگری با پژوهش و فناوری مانوس هستند؛ در

آنچه از پژوهش متصور است؛ در دانشگاه فرهنگیان، باشد. لیکن با عنایت به برخی موضوعات ساختاری- ماموریتی که پیشتر بدان‌ها اشاره شد؛ یک الگوی جامعی که تمامی زمینه‌ها، ابعاد و رویکردهای تحقیقات را مطابق با شرایط و اقتضانات خاص دانشگاه فرهنگیان را در برگیرد، ارائه نگردیده است، بر این اساس، الگوی مفهومی پیشنهادی این پژوهش، خواهد توانست به مثابه یک نقشه راه؛ الگویی عملی و ابزاری برای تبیین پژوهش و دستیابی دانشگاه به وضعیت در حدانتظار در امرپژوهش، باشد. به قطع یقین الگوی مفهومی نظام تحقیقات و سازوکارهای اجرایی آن (فرآیندها)؛ موجبات ارتقاء کمی و کیفی "پژوهش و تحقیق" در دانشگاهی که از دیدگاه مقام معظم رهبری (بیانات، اردیبهشت ۱۳۹۷)، مراجع و سازمان‌های فرادست، دانشگاهی حاکمیتی بوده و به تبع آن کارآیی باکیفیت‌تر ذی نفعان آن در فرآیند تعلیم و تربیت دانشجو معلمان و همچنین افزایش دانش پایه در این زمینه در دانشگاه فرهنگیان خواهد گردید.

جمع بندی

هدف از تهیه و تدوین الگوی مفهومی نظام جامع تحقیقات دانشگاه فرهنگیان، تلاش برای انسجام‌بخشی در فعالیت‌های پژوهشی، هدفمند کردن پژوهش و ارتقاء کمی و کیفی فعالیت‌های تحقیقاتی دانشگاه (بین اعضای هیئت علمی و گروه‌های آموزشی و ...) است. با طراحی، تدوین و استقرار نظام جامع تحقیقات تمامی طرح‌های تحقیقاتی (اعم از طرح‌ها، پروژه‌ها و ...) که تعریف می‌شوند باید در راستای اهداف پژوهشی دانشگاه بیان شده در نظام جامع تحقیقات قرار داشته باشند. البته بایستی در نظر داشت که در طراحی نظام جامع تحقیقات دانشگاه از تمام توانایی‌های موجود و بالقوه و امکانات نرم‌افزاری و سخت‌افزاری نظام اداری، مدیریتی، هیات علمی و گروه آموزشی استفاده می‌شود. با عنایت به

جهت طراحی الگوی مفهومی آن؛ بسیار مفید بودند. در این خصوص نظام مدیریتی و اعضای هیات علمی دانشگاه، اصلی‌ترین گروهی بودند که توانایی، تجربه و ذکاوت خود را در خدمت فرآیند طراحی و تدوین الگوی مفهومی نظام جامع تحقیقات دانشگاه فرهنگیان به کار گیرند. با نگاهی به سابقه، عملکرد پژوهش و برنامه‌های پژوهشی در دانشگاه فرهنگیان که کمتر از یک دهه از تاسیس آن نمی‌گذرد، خواهیم دانست که این دانشگاه در حوزه پژوهش، به سبب تأثیرات ناسازوار عوامل درون سیستمی (از قبیل چالش‌های نوتا سیستمی، قرارگرفتن در دوران گذار از ساختواره‌های سنتی تربیت معلم به تربیت معلم نوین دانشگاهی، الویت دهی به آموزش به سبب نیازهای وزارت متبوع از حیث تامین نیرو و ...)؛ عوامل برون سازمانی (از قبیل نهادها و سازمان‌های فرادست در ارائه و فراهم نمودن نیازهای اولیه استقرار از قبیل ردیف‌های استخدامی، بودجه و اعتبارات مکفی و ...)؛ رشد دامنه تحت پوشش (گستره) پژوهش در تمام واحدهای تابعه دانشگاه (ستاد/ استان/ صف)؛ پیش‌بینی افزایش تصاعدی هزینه‌های ناشی از نپرداختن به مساله محوری پژوهش در دانشگاه و بروز پیامدهای منفی درون سازمانی و برون سازمانی؛ و وضعیت قابل قبولی در شاخص‌های عملکردی پژوهشی از منظر دانشگاهی، نتوانسته است فراهم نماید (علیپور، ۱۳۹۵). بر این اساس، در این پژوهش با استفاده از مرور مطالعات پیشین سعی شد تا با در نظر گرفتن جایگاه و اهمیت پژوهش (نظام تحقیقات)، بررسی عوامل اثرگذار بر آن در حرکت به سوی وضعیت بهینه، "الگوی مفهومی نظام جامع تحقیقات" طراحی و تدوین گردد. با این امید که یافته‌های این پژوهش بتواند مبنایی برای پاسداری از مساله تربیت معلم متعالی از طریق توجه روزافزون و سیاست‌گذاری‌های پژوهشی در دانشگاه فرهنگیان و همچنین الگوی مناسبی برای تحقق

مطالعات صورت گرفته در طی این پژوهش؛ الگویی منسجم که مشتمل بر اجزایی که پیشتر بدان اشاره شد برای نظام جامع تحقیقات دانشگاه فرهنگیان یافت نشد که این امر بیش از پیش الزام پرداختن به طراحی و تدوین الگوی مفهومی نظام جامع تحقیقات در دانشگاه فرهنگیان را برای پژوهشگر امری قابل توجه و اهمیت ساخت. آنچه که مبرهن است این نظام در دانشگاه فرهنگیان، خود قادر خواهد بود به مثابه یک نظام بسنده در حوزه ساماندهی امور پژوهش و تحقیقات دانشگاه عمل نموده و در هسته مرکزی یک نظام دانشگاهی متعالی و بالنده مبتنی بر پژوهش و تحقیق قرار گیرد تا سایر خرده سیستم های تحقیقات (درونی و بیرونی) حول محور آن در راستای توسعه و رشد علم و فناوری در دانشگاه فرهنگیان عمل کنند و در یک تعامل پویا و مستمر با آن قرار گیرند. با توجه به پیشینه پژوهش های محدود و پراکنده‌ای که در ارتباط با این موضوع وجود دارد، لزوم بررسی و مطالعه گسترده تر و منسجم تری در زمینه الگوی مفهومی نظام جامع تحقیقات در دانشگاه فرهنگیان بالاخص برای مدیریت های امورپرودیس های استانی با توجه به ویژگی های بومی، فرهنگی و زیرساختی، احساس می شود. علیرغم اینکه مسئولان امر در کشور همواره از توسعه پژوهش و ارتقای جایگاه علمی کشور سخن می‌رانند و در این سال‌ها نیز پژوهشگاه‌ها، پارک‌های علم و فناوری و صدها مرکز پژوهش محور دیگر در کشور ایجاد شده است اما باز هم بهبودی در کیفیت پژوهش در کشور ایجاد نشده و هنوز با رقبای منطقه‌ای و جهانی خود فاصله زیادی داریم. از سوی دیگر چنانچه دانشگاه فرهنگیان قصد توسعه فرهنگ پژوهش در پردیس ها و واحدهای تابعه دانشگاهی را داشته باشد؛ باید این فرهنگ را در جای جای مدیریت اداری، آموزشی و پژوهشی دانشگاه ایجاد نموده و در سطوح بالاتر (نظام مدیریتی ارشد)، آن را بسط و گسترش دهد. شکی نیست ساختن زیر بنای پژوهشی در دانشگاه

فرهنگیان با بیشینه ۱۰۰ ساله؛ می تواند از توجه به منابع انسانی علاقمند به پژوهش در سطوح مختلف از قبیل اساتید، کارکنان و دانشجومعلمان پژوهشگر آغاز می شود. طراحی و تبیین الگوی مناسب پژوهش در پردیس ها و واحدهای تابعه بدون توجه به پژوهش، کاری پر هزینه و گاه بی فایده است. فقط در صورت همسویی پژوهش با دیگر جریان های جاری دانشگاه است که می توان به تحقق اهداف متعالی پژوهش در فرایند های تصمیم سازی و تصمیم گیری امیدوار بود. این کار با تدوین و اجرای برنامه و فعالیت های پژوهشی مبتنی بر نظام جامع تحقیقات میسور خواهد بود که همت والای دست اندرکاران و برنامه ریزان پژوهش دانشگاه و به تبع آن حتی ذی نفعان آن را می طلبد.

پیشنادهای کاربردی و عملیاتی

این پژوهش مبتنی بر فرآیندی علمی و حاصل سال ها تجارب زیسته ذی نفعان و ذی ربطان دانشگاه فرهنگیان با بیشینه صد سال تربیت معلم در کشور عزیزمان ایران، انجام شده و الگوی مفهومی پیشنهادی حاضر ارائه شد که نتایج بخش کیفی و کمی توامان اعتبار بالای آن را مورد تأیید قرارداد. در پایان این تحقیق پدیدارشناسانه و با ابتنای به نتایج حاصل از این پژوهش به دانشگاه فرهنگیان پیشنهاد می‌گردد به برخی از عواملی که سبب می‌شود فضای دانشگاه نوپای فرهنگیان، فضایی در خور و واقعی برای پژوهش های اساتید، کارکنان و دانشجومعلمان پژوهشگر باشد، توجه شده و در برنامه‌ریزی ها و زیرساختار سازی های پژوهش؛ با عطف نظر به اسناد فرادستی، قوانین و مقررات در دسترس بدان اهتمام افزونتر ورزد. در همین راستا و مبتنی بر برآیند نظرات دی نفعان و ذی ربطان دانشگاه، مامویت، اهداف متعالی و وظایف دانشگاه فرهنگیان که خود را در اساسنامه مصوب پدیدار نموده؛ موارد ذیل با مد نظر قراردادان کارکرد های الگوی مفهومی نظام جامع تحقیقات در دانشگاه فرهنگیان؛ همراستا با سوالات تحقیق، پیشنهاد

مسئولان و برنامه ریزان نظام آموزش کشور (وزارتین آموزش و پرورش و آموزش عالی) را می‌طلبد. پس تا بیشتر از این دیر نشده است می‌بایست تربیت هدفمند معلمان و بالندگی اساتیدی ویژه با توانایی‌های تدریس و هدایت پژوهش در مدارس و دانشگاه‌ها، در دستور کار قرار گیرد.

پیشنهاد‌های پژوهشی

پیشنهاد می‌شود پژوهشگران مرتبط با دانشگاه فرهنگیان در زمینه‌های زیر به پژوهش بپردازند: ۱- تمرکز اساسی پژوهش حاضر، شناسایی ابعاد کلان، مؤلفه‌های اصلی و مقوله‌ها و ترسیم الگوی مفهومی نظام تحقیقات بود. پیشنهاد می‌شود پژوهشگران آتی تحقیقی گسترده در زمینه نحوه و فرآیند تدوین "نقشه راهبردی پژوهش مبتنی بر اجزای الگوی مفهومی نظام جامع تحقیقات" همگام با اسناد توسعه‌ای انجام دهند. ۲- پیشنهاد می‌شود پژوهش‌هایی پیرامون فرایندهای اصلی و پشتیبان نحوه پیاده‌سازی و استقرار نظام جامع تحقیقات در دانشگاه فرهنگیان تعریف و اجرا شود. ۳- پس از استقرار و تثبیت نظام جامع تحقیقات در دانشگاه فرهنگیان، به پژوهشگران آتی پیشنهاد می‌شود با استفاده از الگوهای نوین ارزشیابی به ارزیابی الگو اجرا شده پرداخته و نتایج آن در فرایندهای اجرایی نظام جامع مورد استفاده و استقبال قرار گیرد. ۴- پیشنهاد می‌گردد پژوهش‌هایی با محوریت مأموریت دانشگاه و اهتمام به جایگاه و نقش محوری پژوهش در شکل‌گیری و استحکام هویت پژوهشی- حرفه‌ای دانشجومعلمان؛ در اولویت‌ها و فراخوان‌های پژوهشی سنواتی تعریف و اعلام شود. ۵- پیشنهاد می‌گردد پژوهش‌هایی با محوریت بررسی و آسیب‌شناسی موانع پژوهش و پژوهشگری در دانشگاه پیشنهاد و توسط پژوهشگران آتی انجام‌پذیرد تا بتوان مبتنی بر نتایج این قسم از پژوهش‌ها و در جهت رسیدن به آینده پژوهشی پربارتر گام‌های استوارتری در خصوص استقرار و تثبیت نظام جامع تحقیقات دانشگاه برداشت.

می‌شود: تأمین نیروی انسانی ماهر و بالنده حائز علم و مهارت‌های پژوهشی بالأخص در حوزه اعضای هیات علمی و مدرسان، اصلاح و تقویت زیرساخت، فرآیند و مدیریت پژوهش، اختصاص بخشی از ساعات تدریس استادان در طول هفته به امر پژوهش و تحقیق، افزایش اعتماد مدیران سطوح مختلف دانشگاه نسبت به یافته‌های پژوهش و الزام در کاربست آن‌ها، ایجاد هماهنگی ارگانیک بین واحدهای مسئول در امر پژوهش در سطوح ستاد/استان/صف، افزایش کمیت و کیفیت الویتهای طرح‌های پژوهشی در راستای تحقق تربیت معلم طراز نظام جمهوری اسلامی ایران، برنامه‌ریزی و انجام اقدامات اصلاحی ارتقای فرهنگ و تفکر پژوهش در دانشگاه، افزایش و تأمین صددرصدی بودجه‌ها و اعتبارات پژوهشی سنواتی با عنایت به الزامات اسنادفردستی و اساتید، کارکنان و دانشجومعلمان برای مشارکت و حضور مؤثر در طرح‌های پژوهش، طراحی و استقرار نظام نظارتی و ارزشیابی فعالیت‌های پژوهشی، اعمال نظارت‌های دقیق و فرایندی بر اجرای صحیح فعالیت‌های پژوهشی. مع الوصف آنچه امروزه دیگر در آن شکی نیست ساختن زیربنای پژوهشی کشور از مدارس و از سنین کودکی و نوجوانی دانش‌آموزان در مدارس و در ادامه این مسیر پرچالش، دانشگاه‌ها بوده و از این نقطه‌ها آغاز می‌شود. طراحی‌ها، تبیین‌ها، استقرارها و هیچ توسعه الگوی مناسب آموزشی در مدارس و دانشگاه‌ها، به قطع یقین بدون توجه به پژوهش کاری پرهزینه و گاهی بی‌فایده هم خواهد بود. شرط تحقق اهداف متصور، همسویی فرآیند وزین یاددهی- یادگیری با جریان پژوهش و تحقیق است که می‌توان به تحقق اهداف آموزش در توسعه پایدار کشور امیدوار بود. این کار، با طراحی و استقرار نظام جامع تحقیقات در کنار سایر اجزای راهبردی آن از قبیل تدوین و اجرای برنامه درسی پژوهش محور و... میسر بوده و همت والا و همگامی

منابع

- ابویی اردکان، محمد و همکاران. (۱۳۹۱). *تدوین مدل سنجش عملکرد نظام توسعه علمی کشور در بخش علوم پایه*، ریاست جمهوری، معاونت علمی و پژوهشی، دبیرخانه ممیزی توسعه علوم پایه، تهران.
- الویری، محسن. (۱۳۸۳). *رسالت آموزش عالی*، دایره المعارف آموزش عالی، به کوشش قورچیان و همکاران، جلد اول، تهران: بنیاد دانشنامه بزرگ فارسی، صص ۵۴۱ - ۵۴۹.
- باقری هشی، مهدی، ابیلی، خدایار، پورکریمی، جواد، نارنجی ثانی، فاطمه. (۱۳۹۹). *ارائه مدل مفهومی بازمهندسی فرآیندهای آموزشی دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی بر اساس رویکرد سازمانی ناب (مورد: دانشگاه عالی دفاع ملی)*، مقاله پژوهشی، فصلنامه علمی پژوهشی مطالعات دفاعی استراتژیک، دوره ۱۸، شماره ۸۰، صفحه ۳۵۳-۳۷۴.
- برنامه پژوهش، (۱۳۹۷)، *مجموعه برنامه‌های عملیاتی دانشگاه فرهنگیان*، تهران، ستاد، معاونت طرح و برنامه و توسعه منابع، ۱۳۹۷.
- بیانات مقام معظم رهبری. (۱۳۸۷). *دیدار با جمع نخبگان علمی و دانشگاهی*.
- بیانات مقام معظم رهبری. (۱۳۸۸). *دیدار با اساتید دانشگاه‌ها / دیدار با دیدار جمعی از نخبگان علمی کشور*.
- بیانات مقام معظم رهبری. (۱۳۹۷). *دیدار رؤسای دانشگاه‌ها، پژوهشگاه‌ها، مراکز رشد و پارک‌های علم و فناوری*.
- پژوهش چهرمی، امین. (۱۳۹۶). *مدل سازی عوامل مؤثر بر تجاری سازی دستاوردهای تحقیقات دانشگاهی: رویکردی آمیخته (مورد مطالعه: دانشکده های فنی مهندسی دانشگاه های دولتی شهر تهران)*، فصلنامه مدیریت صنعتی، دانشکده مدیریت دانشگاه تهران، دوره ۹، شماره ۲، صفحه ۲۸۶-۲۶۵.
- تنعمی، محمدعلی، محسنی، هدی سادات. (۱۳۸۹). *"اخلاق در آموزش عالی: مؤلفه‌ها، الزامات و راهبردها"*، مجموعه مقالات پژوهشنامه اخلاق در آموزش عالی، معاونت پژوهش‌های فرهنگی و اجتماعی / گروه پژوهش‌های فرهنگی، شماره ۶۳، صص ۹-۴۵.
- حسین پور طولازدهی، شهره. (۱۳۹۵). *طراحی و آزمون و پیشنهاد الگوی مدرسه پژوهش محور (پژوهشی آمیخته در سطح مدارس متوسطه شهر تهران)*، رساله دکتری، دانشگاه خوارزمی، رشته مدیریت آموزشی.
- حسینی، سید رسول. (۱۳۹۶). *طراحی الگوی توسعه فرهنگ پژوهشی در مراکز دانشگاه فرهنگیان*، طرح پژوهشی، دانشگاه فرهنگیان، تهران.
- حکاک و همکاران. (۱۳۹۷). *عارضه یابی پژوهشی در دانشجویان تحصیلات تکمیلی دانشگاه علوم پزشکی گیلان*، فصلنامه پژوهش در آموزش پزشکی، تابستان، ۱۰(۲).
- خسروی، محسن، فدوی، محبوبه‌السادات، کریمی، فریبا. (۱۳۹۷). *تدوین مدل مفهومی دانشگاه مستقل بر اساس مطالعه دانشگاه‌های کشورهای پیشرفته*، مقاله پژوهشی، فصلنامه رهبری و مدیریت آموزشی، دوره ۱۲، شماره ۴ - شماره پیاپی ۴۶، زمستان ۱۳۹۷، صفحه ۱۰۷-۱۲۰، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد اصفهان (خوراسگان).
- خواستار، حمزه. (۱۳۸۸). *ارائه روشی برای محاسبه پایایی مرحله ی گذار در مصاحبه‌های پژوهشی*، فصلنامه روش‌شناسی علوم انسانی، ۱۵ (۵۸)، ۱۶۱ - ۱۷۴.
- دانشگاه تهران. (۱۳۸۹). *دستورالعمل تدوین برنامه جامع (Master Plan) تحقیقات*، مصوب هیئت منتخب دانشگاه تهران.
- دانشگاه فرهنگیان. (۱۳۹۰). *اساسنامه، ماده ۲*.
- دستجردی، احمد؛ انوری، داود و صدور (۱۳۸۳). *تقش دانشگاه و پژوهش در توسعه ملی*، دایره المعارف آموزش عالی تهران: بنیاد دانشنامه فارسی.
- دستورالعمل تدوین برنامه جامع (Master Plan) تحقیقات دانشگاه تهران. (۱۳۸۹). *مصوب هیئت منتخب دانشگاه*
- ساک، رضا. (۱۳۹۳). *تأملی کلی بر ابعاد پژوهش در دانشگاه فرهنگیان*، پژوهشنامه دانشگاه فرهنگیان، ص ۵.
- سلیمی، قاسم؛ حسینی، نیره. (۱۳۹۶). *تبیین چارچوب تعالی پژوهش: گامی به سوی ارائه الگوی نظام ارزیابی کیفیت پژوهش در آموزش عالی کشور*، مقاله علمی-ترویجی، ره یافت، بهار ۱۳۹۶ - شماره ۶۵ صص از ۸۳ تا ۹۸.
- صیرفی، اعظم. (۱۳۹۴). *آسیب شناسی موانع پژوهش از دیدگاه اعضای هیأت علمی دانشگاه فرهنگیان*، رساله کارشناسی ارشد، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران مرکز، دانشکده روانشناسی و علوم اجتماعی، گروه علوم تربیتی.
- علی پور، عباس. (۱۳۹۵). *ارائه مدل ارتقای کیفیت خدمات آموزشی و پژوهشی دانشگاه فرهنگیان*، رساله ی دکتری (Ph.D)، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد علوم و تحقیقات، تهران.
- عزیزی، نعمت‌الله. (۱۳۹۲). *بررسی راه‌های بهبود عملکرد پژوهشی اعضای هیئت علمی در علوم انسانی*، راهبرد فرهنگ، شماره بیست و یکم، صص ۷-۳۳.
- غلامی زهرا؛ آراسته حمیدرضا؛ نوه ابراهیم عبدالرحیم؛ زین آبادی حسن رضا. (۱۳۹۷). *طراحی الگوی کارکرد پژوهشی دانشگاه‌ها با رویکرد صنعت یاری*، مقاله پژوهشی، مطالعات راهبردی سیاست‌گذاری عمومی، فصلنامه، مقاله ۱۱، دوره ۸، شماره ۲۷، تابستان ۱۳۹۷، صص ۲۳۱-۲۵۲.
- غنی زاده گزاییلی، مه‌ری. (۱۳۹۵). *ارائه مدلی جهت بهسازی معلمان مقطع متوسطه (مورد: استان تهران)*، رساله دکتری

پژوهش دانشگاه‌های آزاد اسلامی شهر تهران، رهبری و مدیریت آموزشی، فصلنامه علمی و پژوهشی، دوره ۱۴، شماره ۱ - شماره پیاپی ۵۱، بهار.

وزارت عتف. (۱۳۹۴). *سند برنامه‌ها و اقدامات معاونت پژوهش و فناوری*، تهران، فروردین ماه.

یمنی دوزی سرخابی محمد، ثمری عیسی. (۱۳۹۰). *تصویر دانشجویان از دانشگاه پیام نور و کارکردهای آن (مورد دانشگاه پیام نور مرکز تهران)*، آموزش عالی ایران. ۳ (۳).

یمنی دوزی سرخابی، محمد. (۱۳۸۸). *رویکردها و چشم انداز های نو در آموزش عالی*، تهران: پژوهشکده مطالعات فرهنگی و اجتماعی.

یونسکو. (۱۹۹۸ / ۲۰۱۰). *بیانیه جهانی آموزش عالی*. سند، مکتوب بایگانی.

Adamsen, L.; Larsen, K.; Bjerregaard, L.; Madsen, JK (2003), "Danish research-active clinical nurses overcome barriers in research utilization", Scand J Caring (Sci), No. 17, pp. 57-65.

Ajjawi, R. Crampton, Paul E S. Rees, GH (2018). *What really matters for successful research environments? A realist synthesis*, Medical Education, 52: 936-950

Alberta Learning. (2004). *focus on Inquiry: A Teacher's Guide to Implementing Inquiry-based learning*. University of Alberta Libraries.

Bergman, M. M. (2008). *Advances in Mixed Methods Research: Theories and Applications*, London: Sage Publications Ltd.

Best, John W. & Kahn James V. (2006). *Research in Education*. 9 Edition. New Delhi: Pearson Prentice Hall

Blaikie, N. (2007). *Approaches to Social Inquiry, Second Edition*, London: Polity Press.

Bowen, C. & Bowen, W. M. (۲۰۰۸). *Content Analysis; In Kaifeng Yang and Gerald J. Miller, Handbook of research methods in public administration*. New York: Taylor & Francis.

Braun, V. & Clarke, V. (2006). *Using thematic analysis in psychology. Qualitative Research in Psychology*, 3, 77-101.

Calcagnini, G., Favaretto, I., Giombini, G., Perugini, F., Rombaldoni, R. (2015). *The role of universities in the location of innovative start-ups*, Springer Science & Business Media. New York: DOI ۱۰.۱۰۰۷/s.۹-۹۳۹۶-۰۱۵-۱۰۹۶۱

Clarke, V. and Braun, V. (2013). *Teaching thematic analysis: Overcoming challenges and developing strategies for effective learning. The Psychologist*, 26 (2), 120-123.

Cohen, L; Manion, L; Morrison, K. (2011). *Research methods in education (7th Ed)*. New York: Routledge Falmer.

Cohen, M.D&S.G.Jenning (2002). *Agreement and R eproduucibility of Subjective Method of*

رشته مدیریت آموزشی (Ph.D)، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد علوم و تحقیقات تهران، دانشکده مدیریت و اقتصاد.

قانون، برنامه توسعه. (۱۴۰۰-۱۳۹۶). *برنامه توسعه پنجساله ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران* - ابلاغیه ۱۰۴/۱۰۵۹۸۶ مورخ ۱۳۹۵/۱۰/۲۵ مجلس شورای اسلامی.

قانون، برنامه توسعه. (۱۳۹۴-۱۳۹۰). *برنامه توسعه پنجساله پنجم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران* - ابلاغیه ۱۹۲/۶۱۱۹۹ مورخ ۱۳۹۱/۱۰/۱۳ مجلس شورای اسلامی.

قرآن کریم، *سوره مجادله*، آیه ۱۱.

کرسول، جان دلبلیو (۲۰۰۹). *طرح پژوهش: رویکردهای کیفی، کمی و ترکیبی*. ترجمه علیرضا کیامنش و مریم دانای طوس (۱۳۹۱). انتشارات جهاد دانشگاهی واحد علامه طباطبایی.

گال، مردیت؛ بورگ، والتر؛ گال، جویس. (۱۳۹۴). *روش‌های تحقیق کمی و کیفی در علوم تربیتی و روانشناسی (ویراست هشتم)*، ترجمه احمدرضا نصر و همکاران. تهران: سمت.

محمد ابوالفضل، ابراهیم [تجمع]. (۱۳۶۳). *نهج البلاغه*، شرح ابن ابی الحدید، شریف الرضی، محمد بن حسین (گردآورنده)، جلد ۲۰. محمدپور، احمد. (۱۳۹۲). *روش تحقیق کیفی ضد روش (چاپ دوم)*. تهران: انتشارات جامعه شناسان.

مهر محمدی، محمود (۱۳۹۳). *گستره پژوهش در دانشگاه فرهنگیان*. پژوهشنامه دانشگاه فرهنگیان، ص ۴.

نامداری و همکاران، (۱۳۹۷). *تحلیلی پدیدارشناسانه بر درک تضمین کیفیت آموزش و آماده‌سازی دانشجو معلمان*، دوفصلنامه پژوهش در تربیت معلم، دانشگاه فرهنگیان، پذیرش ۱۳۹۶، چاپ تابستان ۱۳۹۷، سال اول شماره سوم پائیز و زمستان.

نصراللهی نیا، فاطمه، ورداسی، فاطمه، شاهوردی، راضیه، فتاحی، مهین. (۱۳۹۸). *تحلیل محتوای نظام مند پژوهش‌های حوزه آموزش عالی ایران*، نشریه نامه آموزش عالی، دوره ۱۲، شماره ۴۷، پاییز ۱۳۹۸، صفحه ۱۲۷-۱۵۷.

نظام جامع. (۱۳۹۳). *نظام جامع و یکپارچه پژوهشی*. وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی. تهران.

نظام نامه. (۱۳۸۹). *نظام جامع راهبری پژوهش، فناوری و نوآوری*، وزارت نفت، تهران.

نقشه جامع. (۱۳۸۹). *نقشه جامع علمی کشور*، مصوب شورای عالی انقلاب فرهنگی، مصوب جلسات ۶۶۲ تا ۶۶۹.

نقی زاده باقی، عباس؛ خان بابازاده قدیم، مژگان و ثمری، عیسی. (۱۳۹۴). *بررسی موانع و مشکلات پژوهشی ازدیدگاه اعضای هیئت علمی در دانشگاه علوم پزشکی اردبیل*. مجله دانشگاه علوم پزشکی اردبیل. ۱۳۹۴؛ ۱۵ (۳): ۲۵۵-۲۶۴.

وثوق، فرشته، احمدی، غلامعلی، محمد داودی، امیر حسین، حسن مرادی، نرگس. (۱۳۹۹). *طراحی مدل بومی ارزیابی عملکرد*

- factors*”, Research in Higher Education, August 2002, Vol. 43, Issue 4, pp. 423-446.
- Seilr.re. pearson.d.a. (1995). *dysfunctional stress among university faculty educational research quarterly* .15-20.
- Simon Philbin, (2008), "*Process model for university-industry research collaboration*", European Journal of Innovation Management, Vol.11 Iss4 pp.488-521. Permanent link to this document: <http://dx.doi.org/10.1108/14601060810911138>
- Smith, J. (2015). *Qualitative psychology: A practical guide to research method (3rd Ed)*. USA: SAGE publications.
- Sue Mc Kemmish, Frada Burstein, Rosetta Manaszewicz, Julie Fisher & Joanne Evans. (2012). *INCLUSIVE RESEARCH DESIGN*, Information, Communication & Society, 15:7, 1106-1135, DOI: 10.1080/1369118X.2012.707225
- Sumathipala, A., Siribaddana, S., Patel, V., (2004), "*Underrepresentation of developing countries in research literature: Ethical issues arising from a survey of five leading medical journal*", BMC Medical Ethics, Vol. 5, Issue 5, 6 page.
- Tan, D. 1986. "*The Assessment of Quality in Higher Education: A Critical Review*". Research in Higher Education. Vol. 24. Pp. 223-265.
- Tashakkori, A. & Teddlie, C. (2010). *Handbook on mixed methods in the behavioral and social sciences, (2nd Ed)*. Sage Publications, Thousand Oaks, CA.
- Tavakol, M. "*Higher Education for Development special reference to the case of Iran*". UNESCO, China Seminar, 2007.
- Taylor, G. W., & Ussher, J. M. (2001). *Making sense of S & M: A discourse analytic account*. 4(3), 293-314.
- Tien, F. F., (2007), "*Faculty research behavior and career incentive: The case of Taiwan*", International Journal of Educational Development, SSCI listed journals, pp 4-17.
- UNESCO (2010). *EFA Global Monitoring Reports. Reaching the marginalized*. Paris: UNESCO, Available: <http://unesdoc.unesco.org/images/0018/001866/186606e.pdf> (last checked by the author on the 10th of November 2010).
- Vernon, Marlo, M. Andrew Balas, E. Momani, Shaher. (2018). *Are university rankings useful to improve research?* A systematic review, PLOS ONE, retrieved from <https://doi.org/10.1371/journal.pone.0193762>
- Watty, K. & Bellamy, S. and Morely, C. (2008). *Changes in higher education and valuing the job: the views of accounting in Mesuring Faculty Time Distribution* .Academic Radiology, 9, p.120-8.
- Creswell, J. W. (2012). *Educational Research: Planning, Conducting, and Evaluating Quantitative and Qualitative Research (4th Ed)*. Boston: Pearson.
- Cricelli, L., Greco, M., Greco, M., Grimaldi, M., Grimaldi, M. & Llanes Dueñas, L. P. (2018). "*Intellectual capital and university performance in emerging countries: evidence from Colombian public universities*". Journal of Intellectual Capital. Vol. 19(1). Pp. 71-95.
- Daft, L. R. (2010). *Organization theory and design*. 10th Ed, South- Western.
- Depoy, E., & Gitlin, L. (2005). *Introduction to research: Understanding and applying multiple strategies (3rd Ed)*. Mosboy Press.
- Dimple Patel, (2016), "*Research data management: a conceptual framework*", Library Review, Vol. 65 Iss 4/5 pp. 226 – 241 Permanent link to this document: <http://dx.doi.org/10.1108/LR-01-2016-0001>
- Guest, G., MacQueen, K. M. & Namey, E. E. (2012), *Applied thematic analysis*. Thousand Oaks, CA: Sage.
- Jenkins, A. and Healey, M. (2005). *Institutional strategies to link teaching and research*. The Higher Education Academy pp. 1-68.
- Krippendorff, K. (2004). *Content Analysis: An Introduction to Its Methodology*. California: Sage publications.
- Kuuppelomaki, M.; Tuomi, J., (2003), "*Finish nurses' View on their Research Activities*", Clinical Nursing, Vol. 12, and pp: 589-600.
- Leal Filho, W., Morgan, E. A., Godoy, E. S., Azeiteiro, U. M., Bacelar-Nicolau, P., Ávila, L. V. & Hugé, J. (2018). "*Implementing climate change research at universities: Barriers, potential and actions*". Journal of Cleaner Production. Vol. 170. Pp. 269-277.
- Maxcy, S. J (2003) "*Pragmatic Threads in Mixed Methods Research in the Social Sciences: The Search for Multiple Modes of Inquiry and the End of the Philosophy of Formalism*", In A.Tashakkori & C. Teddlie (Eds.), Handbook of Mixed Methods in Social and Behavioral Research (pp. 5189), Thousand Oaks, CA: Sage Publications.
- Padgett, D. K. (2008). *Qualitative methods in social work research*. London: SAGE.
- Sacks, T. (2015). *New pathways to analysis through thick description*: Historical trauma and emerging qualitative research. *Qualitative Social Work*, 14(6):753-757.
- Sax, LG, Hagedorn. LC, Arredondo. M, Dicrisi, FA(2002), "*Faculty research productivity: exploring the role of gender and family related*

Wilkins, R. (2011). *Research Engagement for School Development*. London: Institute of Education. www.wnet.org/education.
Wright, A., Brown, P&Slowan, R., *Nurses perception of the value of nursing research for Practice*. Australian Journal of Advanced Nursing, 13(4)215-18.

Australia. Journal of Higher Education policy and management, 30(2), 139-151.
Wichiam, S.N. Wongwanich.S. & Bowarnkitiwong, S. (2009). "*Factors Affectin Research Productivity of Faculty Members in Government University: Lisrel and Neural Network Analyses*", Kasesart J. ۷۸-۳۰۶۷, ۲۰۰۹